اخ وطنه

نصیر احمد احمدی
ترتیب وهاب

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱)

د خرې هیلی په وزر کې ځړیکه شوه. وزر یې ورپاوه، پورته پاتې کېدا یې له اختیاره ووته، لاندې پر شنو لوخو ورغله. چړپ! د ډنډ اوبه باد شوې، هیلی لوخو ته ور وښوییده، ځان یې غلی کړ.

په سترګو یې زور را ووست. نه خلاصېدې، په اوبو کې نرېدې چړپا راغله، یو چا تېزه ساه وهله، د هیلی زړه پورته غورځېده.

پر مخ یې توده سا ولګېده، سترګې یې په زحمت رڼې کړې، زړه یې خولې ته راغی. د سپي تور وربوز و.

د انسان لاس ور وغځېد، هیلی نارې کړې، سړي له جېبه تېره چاقو را وایست، یو نری غږ راغی:

- شیرین اغا! مه یې حلالوه، ډېره نه ده زخمي، ساتم یې.

سړي په خوشکه وویل:

–د سپي زویه په دې عقل، سارایي هیلی نو اموخته کېږي؟

(۲)

کړپا راغله. پیشو میو کړل. و یې ویل:

–کوکوګله ده. که یې بیا دلته، په کادانه کې ولیدم، مړه به مې کي.

چرګې نارې کړې:

- کوټ، کوټ ، کټات.

پیشو وویل:

–کوکو ګلې ته دومره چاپلوسي مه کوه! څه دې کړي؟ دوه خیرن چرګوړي په دومره نارو نه ارزي. پوره څوارلس تازه هګۍ دې ورستې کړې.

د بوټونو غږ د کادانې له وره سره ودرېد. پیشو پورته پروړې (بوسو) ته وخته. ځان یې غلی کړ. د غوړیو له زنګ وهلو ټیمانو جوړه دروازه مازې چوله شوه. درب، خړه هیلی پر خړه ځمکه ولوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه بېرته پورې شوه.

سېرلي ناره کړه.

-بس، مورې خو ماړه شوو، يوازې همدا خيرنه پاتې وه.

پيشو له پورته را ټوپ کړل، تر هيلی راوګرځېده، ورو يې وويل:

-سېرليه! بد نيتي مه کوه. تر تا لوڅ کوني خو اوس هم ښه ده.

سېرلي منډه ور واخيسته، پيشو پورته پروړې ته ور ټوپ کړل.

چرګې وويل:

-پيشو، ټکی حيا نه لرې، کوچنيان به څه درنه زده کړي.

پيښو ور غرې کړل:

-په دوو مردار خورو چرګوړو دومره مه نازېږه! ويده دي.

بېرته را کښته شوه. تر هيلی را وګرځېده، ويې ويل:

-وزر دې ډېر درد کوي؟

چرګې ور ناره کړه:

-وه کم عقلې! مات وزر نو بې درده وي!؟

پيشو، هيلی ته نوره هم ور نږدې شوه. هيلی په راوتلو رډو سترګو ورته کتل.

پيشو وويل:

-رحمدله، خدای دې دا غټې سپږمې ورکې که، دا ښکلی بشر نو د ويشتلو وا؟

سره ژبه يې د هيلی پر مات وزر تېره کړه. له ژبې يې ټک وايست، بېرته د پروړې سر ته وخته.

سېرلي وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–چاپلوسي دې بې څه نه وه.

پیشو ور غږ کړل:

–ته چا نه يې غږولی، کرار کېنه، د وزر وينه مې ور پاکه کړه. ښه شوه. زخم به يې ژر جوړ شي.

د چرګې د ټېر له ګېږو، تخته بڼکو د چرګوړو چونګا راغله. چرګې وويل:

–پيشو! ستا په مردارو ناړو کې به څه وي!؟ سم ووايه چې وينې ته پېريانو ونيولې.

پيشو پربوته، لکۍ يې تر خېټې راوګرځوله، اوږد اړږمې يې وايست، پزه يې کش کړه، ويې ويل:

–سېرليه ټيزنه، کم خوره. هوا دې بدله کړه.

سېرلی غلی پروت و.

پيشو وويل:

–په دنيا کې مې د دوو کسانو له بويه بد راځي، يو د سېرلي، بل د رحمدل، اوف! ورک يې که، سا به دې در بنده کي.

له پروړې را کښته شوه. تر هيلۍ را وګرځېده، ودرېده، د هيلۍ پر مات وزر يې سره ژبه تېره کړه.

د چرګې ناره راغله:

–هيلۍ! ولې دې وانې ورته وتلې دي، اورېده، کلکه منښوکه لرې، دومره عاجزي ښه نه ده. پيشو به دې اخېر وخوري.

هيلۍ وترهېده. په دېوال پورې يې ځان ونيو.

پيشو وويل:

–هيلۍ! يو به د چرګې نه منې، دورواغ درته وايي، له وزره راوتلې وينې دې د خولې خوند را بد کړ، بس. ستا لپاره مې وڅټله.

هيلۍ چرګې ته ور نږدې شوه. مات وزر يې له ځانه بېل نيولی و.

چرګې پيشو ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بلا دې په دا سپینو سترګو شه، ټکی شرم نه لرې.

پیشو په پروړه کې ځان ته ځای جوړ کړ، غلې پرېوته.

چرګې هیلۍ ته وکتل، و یې ویل:

-نوره هم را نږدې شه!

هیلۍ ورغله.

چرګې وویل:

-له ما مه لرې کېږه، همدا ځای درته ښه دی.

غلې شوه، و یې ویل:

-ښه کیسه وکه. چېرته یې وویشتې؟

هیلۍ غریو واخیسته.

پیشو ور غږ کړل.

-مه یې پازابوه.

چرګې وویل:

پیشو! چوپه خوله ښه ښکارې.

هیلۍ ته یې وکتل، وېې ویل:

-ښه ګرانې، چېرته یې وویشتې؟

هیلۍ په غریو کې وویل:

-سهار وخته له نورو هیلیو سره په هوا کې روانه وم، اول مې په وزر کې څرېکه شوه، بیا درب راغی، پر ګنهو لوخو ورغلم

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بیا دې پر مخ توده ساه ولګېده، سترګې دې رڼې کړې، تور، بدرنګه وربوز دې ولید.

د هیلۍ سترګې ړدې را وختې:

-پیشو له کومه پوهېږې؟

چرګې وویل:

-دلته بې تر اوسه ستا غوندې درې نورې سارايي هیلۍ هم راوړې دي، ټولو همدا یوه کیسه کوله.

هیلۍ وویل:

-هغه هیلۍ چېرته دي؟

پیشو ور غږ کړل:

-رحمدل وخورې.

هیلۍ یو دم وژړل.

چرګې وویل:

-وه کم عقلې پیشو، دا خبره نو د کېدو وه!؟

هیلۍ په ژړا کې وویل:

-ما هم خوري؟

چرګې وویل:

-نه. تا به ولې خوري!

پیشو ور غږ کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دورواغ درته وايي. ته نو څه د رحمدل د پلار لور يې. د خوراک لپاره يې ويشتلې يې. بس، څو ورځې به د رحمدل کوچنی زوی سات دربانديې تېر کړي، بيا به دې کټوې ته ور واچوي، د خوندورې يخني ښوروا ور يې، پاسته هډوکي به دې ما ته هم را ورسېږي.

چرګې ناره کړه.

-ډېر مردار مخ دې دی.

پيشو پر خپلو شونډو سره ژبه تېره کړه:

-چرګې مخ دې تور، سپينه وغړېدم، ته ووايه، د تېرو دريو هيلو هډوکي مې ونه خوړل؟

چرګه غلې شوه، د هيلۍ ژړا زور ونيو.

سېرلي چيغه کړه:

-غوړونه مو را وخوړل. خوب ته مې پرېږدئ که نه!

د سطل کړنګا راغله. چيغې شوې.

چرګې هيلۍ ته اشاره وکړه. دواړو د دېوال تر لوی سوري دبانديې وکتل، يوه ځوانه نجلۍ د ړنګ سطل تر څنګ ناسته وه، ژړل يې، خپل سر ته يې لاس نيولی و. په عمر پخې ښځې له خپلو ګوتو د نجلۍ تور وېښته جلا کول.

ښځې يودم چيغه کړه:

-وه غلې، کاسيرې! سل وارې مې درته وويل چې په دې نري، ګاچ ټيکري کې د باندې مه وځه، خو ته د سړي لور نه شوې. تر دې خو چې لوڅه کارېز ته لاړه شې.

ښځه غلې شوه. يودم يې وويل:

-ما ته وګوره، يوولس وارې لنګه شوې يم، تر اوسه مې خدايکه له خپل سړي پرته يو وېښته هم چا ليدلی وی. د شپې هم له ټيکري سره پرېوځم، ښکلې په پرده کې ګرځم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجلۍ ژړل...

ښځې چیغه کړه:

-له مخې مې ورکه شه! بیا دې په دې نري ټیکري کې و نه وینم!

نجلۍ کوټې ته ننوته.

ښځې غټ دېګ ور واخیست، د غوا غولانځو ته په جګو پښو کېناسته. د شیدو له لومړۍ دارې سره د پیشو غږ راغی:

-کوکوګله بیا ولې داسې سره اېشي؟

چرګې ور وکتل، پیشو یې تر څنګ ولاړه وه.

پیشو وویل:

-د دې خلکو ټول کارونه همداسې دي، سر ته یې پام وي، کونې ته نه. د کوکوګلې خیشتک ته وګورئ. پرې دی. دا خو په رښتیا هم ښکلې په پرده کې ګرځي.

چرګه او هیلۍ بېرته شا ته شوې. پیشو هم ورپسې ورغله. هیلۍ وویل:

-دا څوک وه؟

چرګې وویل:

-کوکوګله، د رحمدل ښځه.

غلې شوه.

پیشو ور غږ کړل:

-ولې یې زړه ور اوبه کوې، ټوله کیسه ورته وکه.

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه ورته ووایم؟

–ورته ووایه چې دا د رحمدل مشره ښځه ده، رحمدل یوولس اولادونه ترې پیدا کړل. دوه زامن او نهه لوڼې، خو کال مخکې بې پېغله لور په بدل ورکړه، نوې ښځه بې راوسته. رحمدل وایي چې دوه زامن مانا یو زوی، یو زوی یانې هیڅ. ښه او بده پېښېږي، نارینه باید یو درجن زامن ولري.

چرګه په خبره کې ور ولوېده:

–نو دا کیسې ولې هیلۍ ته کوې؟ د هغې بې پرې څه؟

پیشو وویل:

–هیلۍ باید هغه څوک وپېژني چې دا خوري، اخ! رحمدل نو د غوښې شوقي دی، میاشت مخکې بې د ژوندي پسه پر لم غاښونه ټینګ کړل.

د هیلۍ روغ وزر ولړزېد.

چرګې وویل:

–هیلۍ! چرت مه خرابوه، لوڼې بې خورې دي.

پیشو وویل:

–نو په دې وطن کې خوارې خلک کله واک لري!

هیلۍ په ژړا کې وویل:

- باید له دې ځایه لاړه شم.

پیشو وخندل:

–داسې خبره وکه چې له عقل سره جوړه وي، د رحمدل کور څلور هسک دېوالونه لري، ور هاخوا باغ دی، ځه! له باغه هم واوښتې، له غوړور سره به څه کوې؟ له سپړمو بې ان په غره کې هم نهشې خلاصېدای.

هیلۍ چرګې ته نا امېده سترګې ور واړولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګې وویل:

-دومره ځان ناګاره مه اچوه. غوړور دې لیدلی دی، د رحمدل ښکاري سپی.

د هیلۍ ژړا تېزه شوه.

چرګې وویل:

-راځه چې باغ ته لاړې شو، پام به دې غلط شي.

هیلۍ په ژړا کې وویل:

-دباندې مو پرېږدي؟

-هو، یوازې سېرلی منع دی، د تاکونو پاڼې خوري.

د پیشو غږ راغی:

-هیلۍ، که زما منې د رحمدل له سترګو لرې ګرځه! د دې خلکو د پام کار دی، وبه دېویني، یو وار به یې د هیلۍ ښوروا ته زړه وشي.

چرګې ورو وویل:

-هلئ بچیانو خوب مو ډېر وکړ. راځئ! باغ ته ځو.

د چرګې د ټېر له پستو بڼکو دوه ژېړ چرګوړي را ووتل. چرګه مخکې شوه، له سېرلي پرته ټول له سوري ووتل. هیلۍ شا و خوا وکتل، یوه دېوال ته کتار خامې کوټې ولاړې وې.

پیشو ژېړې غوا ته ور وګرځېده. و یې ویل:

-غوا غولنې! ډېر مغرور مخ دې نه دی نیولی!؟

د غوا غټې سترګې رډې را وختې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې داسې په ټره کې يې؟ څه دې کړي؟ په هضم شويو خوړو له سره شخوند وهې.

غوا رمباړه کړه:

–اخ! ترږلې يم، که نه درکې ختلم.

پيشو وويل:

–شکر! ځينې کسان همداسې ترږلي ښه دي.

په چرګه او هيلۍ پسې چابکه روانه شوه.

له کوره باغ ته کوچنی ور ور پرې و. په کور کې شين ډکی نه ښکارېده، خو باغ ګڼ تاکونه لرل، بل سر ته يې د توتانو زړې ونې ولاړې وې.

هيلۍ يو ناڅاپه منډه کړه، د لښتي رڼو اوبو ته ور ولوېده. اوږده ژېړه مښوکه يې د وزر په لندو ښکو کې ننه ايسته.

چرګې ورغرږ کړل:

–په اوبو کې همداسې لاندي څه! لښتی د توتانو سيوري ته تللی دی.

چرګې يو دم چيغه کړه. په منډه د خپلو چرګوړو مخې ته ودرېده، سترګې يې رډې راوختې، شا و خوا يې وکتل، سرړه ساه يې وايسته، د يوه چرګوړي له ژېړې مښوکې يې د انګورو غوره لرې کړه. ورو يې وويل:

–پام ! دنيا ته نوي راغلي ياست، فکر کوئ چې ټول مو د مور غوندې مهربانه دي، رحمدل نه پېژنئ! خام به مو وخوري.

پيشو وويل:

–چرګې! زه خو اوږدغوږي ته وايم.

چرګه له خپلو چرګوړو سره د لښتي پر ژۍ روانه شوه.

ناڅاپه د يوه چرګوړي پښه وښويېده، چرګې نارې کړې، هيلۍ په بېړه بېرته را وګرځېده، اوږده غاړه يې ور وغځوله. د چرګوړي وزر يې په خپله مښوکه کې ونيو، وچې ته يې را وايست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګوړي وښوخل، چرګې ژړل...

پیشو وویل:

–چرګې! ښه مور نه یې!

سپي وغپل، پیشو ونې ته وخته. سپی لاندې ورته ودرېد. خوله یې پورته ونیوله، څو ځله یې وغپل.

پیشو وویل:

–ډېر بد مخ دې دی. د موږکانو زار (زهر) به درته پیدا کوم.

سپی هیلۍ ته ور وګرځېد. هیلۍ وارخطا وه. سپي خپلې اوږدې شونډې ویړې کړې، هیلۍ ته یې سپین غاښونه ور وښوول، پوه یې کړه چې لرې تګ یې په خیر نه دی.

هیلۍ لړزې اخیستې وه.

سپی روان شو.

چرګې وویل:

–هیلۍ، که ته نه وای، زوی به مې مړ و.

پیشو له ونې را کښته شوه. ټول د توتانو خوا ته ورغلل. نجونې وې، ځینو جامې پرېمنځلې، نورو غالۍ ته برسونه نیولي وو.

یو دم یوې له رنګه سرې پېغلې منډه را واخیسته. هیلۍ یې له اوبو ور پورته کړه، پر خپل مخ پورې یې ونیوله. و یې ویل:

–اخ! ځار، څومره ښکلې.

بله نجلۍ راغله، د هیلۍ وزر یې وکوت. له یوې ټوټې یې تراډه وایسته، وزر یې وتاړه.

دواړې بېرته لندو جامو ته ورغلې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې کور کې زړه شوم، خو د یوې هم داسې مینه نه راباندې راغله.

چرګې ور غږ کړل.

–نه اخلاق لرې، نه رنګ. مینه خو دلیل غواړي.

پیشو ناره کړه:

–خدای خو هسې خره نه یې پیدا کړې، له پتارۍ را دې خوا شه.

هیلۍ مخ ور واړاوه، خره تر یوې ونې لاندې ولاړه وه، لږ ور ها خوا پر یوه ټیټ لرګي باندې ټومبل شوې زړې ټوټې باد رپولې.

هیلۍ چرګې ته مخ ور واړاوه:

–پتارۍ؟

چرګې وویل:

–د رحمدل مشره لور یې همدلته پرېمنځله، دا خلک د مړي د پرېمنځلو ځای ته پتارۍ وایي.

پیشو خرې ته ورغله، ترې را تاو شوه، و بې ویل:

–زړه مې دی چې په دا تور کوناټې دې کلکه خوله در ولګوم.

چرګې ور ناره کړه:

–وه مردار خورې، پخوا خو داسې بې‌ادبه نه وې، څه درباندې وشول. لکه چې دا پوچې خبرې دې له رحمدله زده کړې!

پیشو وویل:

–خرې ته دې پام دی!؟ داسې مظلومه قواره یې نیولې چې ستا به هم غوسه ورته راشي.

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-تر تا خو اوس هم ښایسته ده، ورته وګوره، غټې تکې تورې ښوري سترګې لري.

پیشو وویل:

-سترګې یې څه کوې، دومره غټه ده، خو پرون کوچني سپي سپکه کړه، د زړه دربا یې رحمدل هم اوریدله.

خرې وویل:

-نو څه مې کړي وای؟

-یو څه زړوره شه.

-څنګه؟

-اوس به یې در وښیم.

پیشو ونې ته وخته، سپي ته یې ور ناره کړه:

-اوږد غوږې، خرې کنځلې درته وکړې.

سپی په سترې سا راغی.

پیشو وویل:

-خره وایي چې د سپي ډېر سپی مخ دی.

سپی وغرېد.

-خرې، رښتیا؟

نړدې ورغی. د خرې اوږده غوږونه لړزېدل.

پیشو وویل:

-خرې! شا ور واړوه، خولې ته یې سمه مضبوطه لغته ورکه.

خرې له وېرې ډکې سترګې پورته پیشو ته ونیولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–زما خبره ومنه. نه تاواني کېږې.

خره یو وارې پورته وغورځېده، سپي کوړنچ وهل، پر ونه ورغی، درب. ولوېد. بېرته پورته شو، منډه یې واخیسته.

پیشو له ونې را ټوپ کړل، خرې ته ورغله:

–ځومره اسانه وه. عاجزي هر وخت په درد نه خوري. د سپي به دا لغته ټول عمر په زړه وي. بیا به پورته درته و نه ګوري.

هیلی نجونو ته وکتل، و یې ویل:

–چرګې! دا ټولې د رحمدل لونې دي.

پیشو چیغه کړه:

–چوپ.

پربوته، پر چمن یې غوږ کېښود. ګڼو وښو ته پر ټټر ور وښوییده، یوه شېبه غلې وه، بیا یې یو دم ملا سره راټوله کړه، ټوپ یې کړ. بېرته راغله. په غوسه یې وویل:

–چرګې، دا تا هوښیار کړي دي.

–څوک؟

–موږکان. زما تر ټوپ له مخې سوري ته ننوت. پرون هم له یوه سره غږېدې.

هیلی وویل:

–موږک له تا ډارېږي، ته له سپي، ولې؟

پیشو لمر ته پربوته، و یې ویل:

–هیلۍ! ته خو تر خرې هم کم عقله یې. موږ د یو بل دښمنان یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خو ما څو ځایه موږک، پیشو او سپی ګډ سره لیدلي دي، د انسانانو په کورونو کې اوسېدل، د یو بل ښه دوستان وو.

چرګې ورو وویل:

–هیلی! ستا لپاره وایم. بل ځای داسې ساده خبره مه کوه!

د خندا غږ راغی، دواړو ور وکتل، پیشو په چمن کې رغړېدله. وروسته یې په خندا کې وویل:

–هیلی! څه دې وفرمایل؟

–څه چې دې واورېدل، خو زه رښتیا وایم، ما نیمه دنیا لیدلې ده، په ډېرو ملکونو کې مې د خلکو په منځ کې ژوند کړی.

د پیشو خندا زور ونیو.

چرګې وویل:

–هیلی! پته خوله دې ښه وه. هوښیاره مالومېدې.

هیلی وویل:

–رښتیا وایم. هر ځای خو رحمدل دوی نه‌شته چې د هوا مرغان لا نه دي ترې پاتې. په نوره دنیا کې انسانان د مرغانو عزت کوي. خوراک ور اچوي، له لیدو یې خوند اخلي. ما ته وګوره، تېر ټول منی مې د یوه ښار په منځ کې تېر کړ. لوی پارک و. پراخ ډنډ یې درلود، سلګونه مرغان پکې اوسېدل. ما په خپله مښوکه د انسانانو له لاسونو بیسکېټ را اخیستی دی.

پیشو وویل:

–هیلی، ګوره! زه خره نه یم.

خرې وویل:

–پیشو، لغتې ته دې زړه شوی؟ دا څووم ځل دی چې ما توهینوې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خري! توبه مې ده، کاشکې مې نه وای زړوره کړې. د ځينو پوهول تر ګټې، تاوان لري. ښه هيلۍ! چټياټ دې خلاص شول؟

:هيلۍ وويل

مه يې منئ، خو له موږ سره به انسانانو عکسونه اخيستل. د چا له لاسه چې به مو ډوډۍ واخيسته، خوشاله به وو.

هيلۍ غلې شوه. چرګې ته يې وکتل، و يې ويل:

–ځواب دې را نه کړ، دا ټولې نجونې د رحمدل لونې دي.

–هو. خو هاغه يوه يې دويمه ښځه ده.

–کومه؟

–هاغه چې تر نورو يو څه ګوښې جامې پربمنځي. هاغه د سره مخ، شنو سترګو او ژېړو وېښتو واله در ښيم.

هيلۍ وويل:

–هغه خو وړه نجلۍ ده.

–بس! د رحمدل د دويمې لور همزولې يې وګڼه. خو و يې کړه.

هيلۍ نجونو ته وکتل، و يې ويل:

- په نوره دنيا کې په دې عمر د نجونو خولې له خندا نه سره ټولېږي، خو دوی تروې ټنډې نيولې. ولې؟

–دا نجونې له خندا منع شوې دي. هاغه د تور ټکري نجلۍ وينې؟

–هو، سپين مخ او خړې سترګې لري.

–نه، ور ها خوا. هاغه شين خالی چې له ټېکري يې پېچلي وېښته را وتلي.

–و مې ليده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-میاشت مخکې بې په ګودر کې په زوره خندلي وو. دا خبره یوې کلیوالې کوکوګلې ته کړې وه. کوکوګلې د دې نجلۍ مخ پر ځمکه ور وسولاوه، ورته ویل بې چې ولې داسې مسته بې. یاراني ته دې زړه شوی.

دلته د نجلۍ له خندا هم د شهوت مانا اخیستل کېږي. خندا یاني بې‌حیایي.

پیشو وویل:

-چوپ شئ، د موږک چوښا نه اورئ!

ټول غلي شول.

یو دم په اوبو کې چړپا شوه. ټولو ور وکتل، یوه دوولس کلن هلک دویمه نجلۍ هم لښتي ته ور ټېله کړه، دوې نجونې په بېړه له اوبو راوختې. هلک خندل، خو لندې نجوني لړزې اخیستې وې. یوې بې ژړل.

پیشو وویل:

-زما سترګې تر تاسې تېزې دي، د نجلۍ شونډه وینې ده، په هماغه ځای کې د لښتي ژۍ راوتلې تیرې لري.

هیلۍ وویل:

-نجونې ولې څه نه ورته وایي؟ دواړې تر هلک پیاوړې دي، یوه یخ رېوي، بله ورته ژاړي.

پیشو وویل:

-دا باتور نومېږي.

-څه مانا؟

-یانې تورزن، بس، سرونه پرې کوه. د دې خلکو ډېر نومونه لا وحشتناکه دي. باتور د کوکوګلې دویم زوی دی. نجونې د رحمدل او کوکوګلې له ډاره څه نه‌شي ورته ویلای. یوه ورځ بې یوې خور له باتور سره مازې خبره اړولې وه، پلار بې شنو لښتو ته واچوله، ویل بې چې تاسې ټولې یوه خوا، باتور بله خوا. ټولې به د باتور بچک پښنو ته حلالې کم.

چرګې وویل:

-هاغه دی، رحمدل هم راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تاکونو کې یو چاغ سړی ودرېد. ګېډه یې تر ده نیم ګز مخکې را وتلې وه.

پیشو وویل:

-هیلی، همدې سړي ښکاري ټوپک درته ونیو، چخړنه سترګه یې پټه کړه، ټک، چیوووووو، بوڅه یې را واړولې.

هیلی تر ونې پټه شوه.

پیشو وویل:

-زړه دې غټ ونیسه! له دومره لرې دې نه ویني.

یو دم د کور د خوا له دروازې یو ځوان راغی. له رحمدل سره ودرېد. څه یې وویل، بېرته تر دروازې ووت.

پیشو وویل:

-دا یې مشر زوی دی، یو ویشت کاله عمر لري، غیرت نومېږي، خو د شپې له ډاره بولو ته نه‌شي را وتلای. تر اوسه لا کوکوګله په چوتره کې ورته ولاړه وي.

غلې شوه، له لرې یې رحمدل ته وکتل، و یې ویل:

-د رحمدل برېتونه داسې په اسانی نه ځړېږي. یوه خبره خو شته.

بېرته دباغ دروازه خلاصه شوه. غیرت یو پسه تر غوږونو نیولی و.

پیشو وویل:

-باید پوه شم.

تر لښتي یې ټوپ کړل، د تاکونو په جووه کې یې منډه واخیسته. پسه ته نږدې ودرېده.

رحمدل وویل:

-غیرته زویه! ولې ورته ګورې!؟ مریض پسه چا جوړ کړی! ورشه، چاړه راوړه!

پیشو پسه ته ور نږدې شوه. و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-سر خو دې غټ دی. څه بلا وهلی یې؟

پسه مړې سترګې ور واړولې:

-ښه نه یم، د خولې خوند مې بد دی، دا دوې ورځې مې د وښو څکه نه ده کړې.

غیرت اوږده چاړه راوړه.

رحمدل په جګو پښو کېناست. چاړه یې یوې ښوی ډبرې ته ونیوله.

پیشو وویل:

-شېبه وروسته به په همدې چاړه مری در پرې کړي.

پسه وچونګېد. سترګې یې له اوښکو ډکې شوې.

غیرت وویل:

-شیرین اغا! په دې پسه مو د خدای زور پیسې ورکړې دي، پوره لس زره اوغانۍ. یو څه وخت به لا نور هم ورته وګورو.

رحمدل وویل:

-نه وینې چې سېکه یې ختلې ده؟

پیشو وویل:

-پسه! غواړې چې له چاړې خلاص شې؟

پسه وویل:

-هو.

-په رحمدل منډه ور واخله. مناسب ناست دی، غټه ککرۍ دې د رحمدل کوناټو ته سیخېدای شي.

پر پسه لړزه راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هسې دې هم وژني، زما خبره ومنه.

–له وسه مې نه کېږي.

–بس، د ژوند لپاره دې وروستی قوت سره را ټول که.

پسه، د مخې په ښنبه ځمکه وګروله، چټکه منډه یې واخیسته، درب شو. رحمدل د انګورو تر یوې ښنبتې هوايي تېر شو، په دویمه کې یې دوړه پورته شوه.

غیرت په خوشالي ناره کړه:

–شکر خدایه! پسه جوړ تیار دی، له تاوانه بچ شوو.

دوړه کېناسته، د رحمدل پټکی په غاړه کې پروت و، پکه ککری یې له خاورو نه برېښېده.

پیشو، پسه ته ورغله، و یې ویل:

–په دنیا کې کمزوری مخلوق ژوند نهشي کولای، زړور به یې. هله، مازې د یوه تاک پاڼه په خوله کې ونیسه. دا به دې د اشتها د درلودو نښه وي.

پسه په زحمت یوه پاڼه ور وشکوله، مازې څوکه یې په غاښونو کې تکیه کړه.

پیشو ور غږ کړل:

–اوس نو لږ موسک شه، خندا یانې د پوره صحت نښه.

پسه سپین غاښونه را وایستل، پاڼه ولوېده. غیرت یې تر غاړې لاس تاو کړ، له پسه سره کلا ته ننوت.

پیشو بېرته د توتانو سیوري ته ورغله. و یې ویل:

–چرګې، هیلی څه وایي؟

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ناپړيتې ولې. وايي چې دلته ولې نجونې مکتب ته نه ځي؟

پيشو په چمن کې اوږده وغځېده. خرې ته يې وکتل:

-سپږمې خو دې غټې دي، وږې يم، د کوم موږک بوی دې نه دی حس کړی؟

خرې په غوسه ور وکتل.

هيلۍ وويل:

-رښتيا وايم.

پيشو وويل:

-څه؟

-په نوره دنيا کې نجونې درس وايي، دا نجونې ولې له مکتبه پاتې دي؟

پيشو کېناسته:

-هيلۍ! ډېره ساده ګله يې، کم عقلې پوښتنې مه کوه. دلته لا هلکان په سخته مکتب ته پرېږدي، نجونې خو پرېږده.

يودم ودرېده، وې ويل:

-راځه!

هيلۍ ګردې حيرانې سترګې ور واړولې:

-چېرته؟

-راځه چې د دې وطن د نجونو د ژوند مازې يوه ځنډه در وښيم.

رهي شوه. دواړې پتارۍ ته ودرېدې. پيشو وويل

-دا نجيبه نومېده. تر شيدو سپينه وه. تر پنير پسته. شنې، غټې رڼې سترګې يې درلودې، په هفتو هم نه لمبدېده، خو اوږده تور وېښته يې خدايي ځلېدل. د زيږو وېښتو هر تار يې د خياطي د ګوګړۍ تر تاره ډبل و. درې کاله مخکې يو دم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغه شوه. سترګو يې تورې حلقې پيدا کړې. نه يې ډاکټر وليد او نه يې چا پوښتنه وکړه. نجلۍ ورو ورو ډنګرېدله، اخېر يوازې پوستکۍ پاتې شوه.

مور او پلار يې خفه وو، خو د نجلۍ ناروغي يې زړونه نه خوړل، بله اندېښنه ور لوېدلې وه. دلته چې څو مشره خور نه وي واده شوې، دويمه يا درېيمه يې څوک نه غواړي.

څلور هډوکي ناروغې نجيبې ته به نو کوم رويبار راته!

وخت ووت. د نجيبې له رغېدو يې هيله وخته، دواړو د نجلۍ مرګ د کور پرده ګڼله.

يو سهار مې د کوکوګلې چيغې واورېدې، ورغلم، نجيبه مړه پرته وه. خدای خبر، ما لا تېر مازديګر وليده. په ولاړو يې لمونځ کاوه. سجدې ته چټکه ورتله.

نجيبه يې همدلته پرېمنځله، مور يې د نورو ښځو تر مخ خاورې بادولې، ځان يې له خوراکه لوېدلی ګاڼه، خو ما پخپله وليده، پټه به دالان ته ولاړه، د پنځو نفرو حق به يې وخوړ. د دې خلکو ټول کړه وړه لباسي دي.

پيشو غلې شوه.

هيلۍ وويل:

–خو د نورې دنيا خلک داسې نه دي، يوه ورځ مې په ډنډ کې لامبو وهله. څلور کسان راغلل، ښځه، سړی او دوې وړې نجونې. نجونو په توپ پسې منډې کړې، خو سړی او ښځه نږدې د لرګي پر اوږده څوکۍ راته کېناستل. له خبرو يې پوه شوم چې د نجونو مور او پلار دي. دواړه د خپلو اولادونو په صحت غږېدل، نجونې تکې سرې، چاغې، روغې جوړې وې، خو دوی سره ويل چې د نجونو د ډاکټر د چيک اپ وخت را نږدې دی، له بانکه پور اخلو، دواړې بايد له سره تر پښو معاينه شي.

پيشو وويل:

–خو رحمدل او کوکوګله داسې نه دي. راځه.

دواړې لښتي ته ورغلې، نجونو ته نږدې کېناستې.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–د رحمدل دويمه لور يې په بدل ورکړه، تېره مياشت راغلې وه، مور ته يې بدې ورځې کولې، ويل يې چې پنځوس کلن مېړه مې پوډري دی، د ورځې مې درې ځله لښتو ته اچوي، په کور کې يې هيڅ هم نه را پرېښودل، زما له دې ځايه وړې د واده ګاڼه خو پرېږده، ان پيالې يې لا خرڅې کړې، خو مور يې ورته وويل چې نه، مېړه حق درباندې لري، خپل کور يې دی، که دې مړه هم کړي، عزت ته به يې ګورې.

لور يې چيغې وهلې، ويل چې خبره له عزته تېره ده، ټوله ورځ د ولسوالي په بازار کې سوال کوي، په خاورو او ډېران کې له سپو سره پروت وي... خو کوکوګلې ورته ويل چې له خپل نصيبه يې وګېه، اوس دې نصيب په هماغه کور کې ليکل شوی دی، جنازه به دې ترې وځي. دا خلک خپل ټول حماقت يا په نصيب ور اچوي يا په شيطان.

پيشو غلې شوه. و يې ويل:

–دا مخامخ يې درېيمه لور ده. سايره نومېږي.

يو دم يې هيلی ته وکتل:

–ته يو وار لمر ته شه.

هيلی حيراني سترګې ور واړولې.

پيشو وويل:

–نه دې خورم.

هيلی لمر ته ودرېده.

پيشو وويل:

- وزرو دې اوه رنګه رڼا پيدا کړه، اوس نو د سايرې وېښتو ته وګوره! ستا د وزرغوندې ځلېږي، خوارکی نه ده خبره، رحمدل يې په پټه د سودا خبره کړې. بس! مالګه (شيريني) يې يوازې جوړجاړي ته ماتله ده، رحمدل يو ويشت لکه ولور غواړي، کونډ تر اتلسو لکو ور پورته شوی دی. کونډ له اولې ښځې هم اولاد نه لري. ډاکټر ورته ويلي دي چې مشکل په تا کې دی، وچ يې، خو کونډ يې نه مني. خير، کونډ څه تاوان کوي! که يې اولاد ورته پيدا کړ، وا وا، که نه، په داسې ښکلې پېغله خو به يې سات تېر وي، که وتښتېده، وابې به چې مرداره ده، هلئ، ولئ يې.

د لته د نجلی د مرګ پوښتنه نه‌شته. بس! يوازې د مردارې ټکی ور پورې وتړه. ټک، پر تندي يې وله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ وویل:

–خو په نوره دنیا کې نجلۍ خپل واک لري، تر اتلس کلنۍ خو بې قانوني ودېدا جواز نه لري، وروسته بې هم خپل زړه. واده کوي، نه بې کوي، څه وخت بې کوي، له چا سره بې کوي! خپله خوښه بې ده.

پیشو وویل:

–دا خبرې نو بیا رحمدل دوی ته کوپر ښکاري. اوس پوه شوم چې په رښتیا دې نیمه دنیا لیدلې ده. رحمدل خبرونه نه قضا کوي، ډېر وخت راډیو اوري، زه هم کله کله ورته ناسته یم. یوه ورځ بې په راډیوکې هم ستا خبره وکړه، خو رحمدل نسوار تو کړل، د راډیو ستن بې واړوله، په غوسه بې وویل چې د انګرېز بچیان د کوپر قانون راښیي.

پیشو غلې شوه، دریو نورو نجونو ته بې وکتل:

–زرمینه، نوریه او ګلالۍ هم هاغه دي غالۍ پرېمنځي، غټوکې ښکاري. نورې دوې ورې خویندې بې په کور کې دي. یوه بله بې په وړکتوب کې مړه شوه، د دوو میاشتو وه، کوکوګله په خوب کې وربانديې ور اوښتې وه.

واښه وښورېدل. پیشو ور وکتل، د خرې ډنګرې پښې وې.

پیشو وویل:

–خرې، اعصاب مې مه را خرابوه، بیا به وایې چې دربانديې ګرمه یم. لرې لرې ودرېږه، د خولې دې بد بوی ځي.

چرګه هم له خپلو بچوټو سره راغله.

هیلۍ وویل:

–د رحمدل دا دویمه ښځه ښایستوکې ده، خو غاړه بې سره ښکاري، ولې؟

پیشو وویل:

–نیازۍ نومېږي. دا د رحمدل د شپېږې ننبه ده، رحمدل درانه لاسونه لري، خدای که بې د شپېږې ننبه میاشت هم ورکه شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې؟ نيازۍ څه کړي وو؟

–پيشو چرګې ته وکتل:

–چرګې، چوچوڼي دې لرې که، بيا راته و نه وايې چې بې‌ادبه يې، د ماشومانو خبرې نه دي.

چرګه له خپلو چرګوړو سره لاړه.

پيشو وويل:

–دوې شپې مخکې دباندې په خوړو پسې ګرځېدم، شپه وه، خو سپوږمۍ ته د موږک بربت هم ښکارېده. د رحمدل غوسه‌ناک غږ راغی، په کړکۍ کې ورته کېناستم. يو ځای پرده چوله وه. رحمدل له نيازۍ مچکه غوښته، ساده مچکه نه وه، له شونډو يې خوله اخيسته، خو د نيازۍ زړه نه و. رحمدل ته غوسه ورغله، له ناړو سره يې شنه نسوار بادېدل. بيا يې د ښځې غاړې ته کلکه څپېړه ورکړه. ويل يې چې يا د مېړه حقوق نه دي در مالوم، يا کوم بل يار لرې.

خرې وويل:

–نيازۍ ملامته ده، ټکه خو نه لوېده. پردي سړي خو خوله نه ترې غوښته.

پيشو ور وکتل، له ډېرې غوسې يې د برېتو تارونه نېغ ودرېدل. و يې ويل:

–خرې، سترګې دې پټې کړه.

خرې په حيرانې ورته کتل...

پيشو وويل:

–زما خبره ومنه.

خرې سترګې پټې کړې.

پيشو وويل:

–همدا اوس دې په ذهن کې د رحمدل څېره در تېره که.

–را تېره مې کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل درغی.

خرې وويل:

-راغی.

-مخ ته يې خپلې غتې، له وېښتو ډکې سپږمې او تورې ډبلې شونډې در نږدې کړې.

-دا يې را نږدې. نو څه!؟

-يو دم يې ستا پر پلنو تورو شونډو، خپلې لندې شونډې کېښودې. د رحمدل له نسوارو ډکې ترخې لاړې خولې ته درغلې...

خرې کانګې کړې، مخ يې واړاوه. تر ډېره يې زړه هسکېده.

هيلۍ وويل:

-بدمرغه ښځه. له دې سره به څوک شپه تېره کې.

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-ولې نصيب!؟ نصيب به شپه ورسره تېروي، دا خلک هر څه په نصيب پورې تړي، رحمدل يې په نصيب کې و. نيازۍ به تر مرګه همدې مردارخور نصيب ته ناسته وي.

هيلۍ وويل:

-په نوره دنيا کې هم ښځه او مېړه له يو بله مچکې اخلي، خو دوی تر ويدېدا مخکې غاښونه پاک پرېمنځي. د دواړو په سرو شونډو او سپينو غاښونو د چا مينه راځي. ان ځينې يې له ګډې ويدېدا مخکې تر اوبو وځي، سپري وهي.

پيشو وويل:

-خو دلته رحمدل دوی دي. له تخرګو به يې د خولو خوړسکې خېژي. خوله به يې د تفداني بوی ورکوي، له اتلس کلنې نجلی به خوله غواړي. توبه.

غلې شوه، و يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ورته وګوره! د نیازۍ سرې شونډې او سپین غاښونه به دې د رحمدل پر تورو شونډو او چینجنو غاښونو ولورېږي!؟ د رحمدل تر پنډو تورو شونډو خو د خرې شونډې ښایسته دي.

پیشو خرې ته وکتل، و یې ویل:

-خرې! تا ته به خوله درکم، خو رحمدل ته نه.

خرې ته غوسه ورغله.

-نه کرارېږې؟

چرګه له خپلو چرګوړو سره راغله، و یې ویل:

-پیشو! مردارې خبرې دې خلاصې شوې.

پیشو وویل:

-که څوک واقعیت ووایي، مردارې یې بولي.

د رحمدل ناره راغله:

-وه د غوا لورانو، ډوډۍ نه راوړئ، سره غرمه مو کړه.

ټولو ور وکتل، رحمدل د تاکونو په منځ کې را روان و. نجونې ودربدې، هیلۍ تر خرې پټه شوه.

رحمدل راغی، یو دم یې چیغه کړه.

-څه د سپي سترګې مو راته نیولې دي، انسان مو نه دی لیدلی. یوه ګوله زار (زهر) راوړئ که نه؟

پیشو په ملنډو وویل:

-اه! انسان!؟ په هر چا پورې د انسان نوم پورې وي.

نیازۍ سپین لاسونه لښتي ته ور ټیټ کړل، د روانو رڼو اوبو سر د پوډرو څګ واخیست. ښځه د ورې دروازې خوا ته ورغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل د ونو سیوري ته پر لیمڅي کېناست. کرپا راغله، یوې وړې نجلۍ تر څان غټ چلمچي را اخیستی و. تر شا بې بله نجلۍ له دسترخان سره را روانه وه.

هیلی وویل:

-رحمدل همدلته ډوډۍ خوري؟

پیشو ځواب ورکړ:

-هو، پخوانی عادت یې دی، د هوا له ګرمېدو سره یې د غرمې ډوډۍ په باغ کې وي.

رحمدل چیغه کړه!

-څه ته ګورې!؟

وړې نجلۍ له لښتي بدنی ډکه کړه. چلمچي یې ورته کېښود، د رحمدل له لاسونو خړې اوبه توې شوې.

هیلی وویل:

-رحمدل خو په لښتي کې هم خپل لاسونه پرېمنځلای شوای. دوه ګامه لرې نه دی، دې وړې نجلۍ ته وګوره! له کوره یې تر څان غټ چلمچي راوور.

پیشو وویل:

-دا نو بیا رحمدل ته خوند نه ورکوي، دا خلک په چلمچي کې خپل عزت ویني.

نیازۍ له دوو کاسو سره راغله، ټوډه یې ووهله، خو ځان یې قابو کړ.

رحمدل ور ناره کړه:

-ولې دومره هوایي یې، څه خبره ده! کوم یار دې در په زړه شو! څمکې ته نه‌شې کتلای؟

ښځې دسترخوان هوار کړ، غبرګې کاسې یې پرې کېښودې.

پیشو پر خپلو شونډو ژبه تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اخ! د پسه سر.

هیلۍ ور وکتل، په یوه کاسه کې له لندې ډوډۍ مړ تاو پورته کېده، بله د پسه سلامت پوخ سر نیولې وه.

پیشو وویل:

-خرې! شکر وباسه چې حلاله نه یې، که نه اوس به دې له کاسې تورې سپړمې راوتلې وې.

خرې یوازې ور وکتل.

د رحمدل دواړه زامن راغلل.

مشر یې دسترخوان ته ورغی، باتور هیلۍ له ځمکې ور ور واخیسته، و یې ویل:

-والوځه.

هیلۍ یې پورته واچوله، پر ځمکه ولګېده، کغ یې کړل.

باتور دسترخوان ته ورغی.

هیلۍ د پیشو تر څنګ عاجزه ودرېده، سترګې یې ډکې وې.

پیشو وویل:

-خوا مه بدوه، د دې خلکو همدا ساتېري ده.

د رحمدل غږ راغی:

-باتوره بچکه! لاس درنه هېر شول.

هلک چلمچي ته کېناست.

رحمدل ناره کړه!

-مړې سترګې دې راته نیولې دي، ړنده یې، هلک ته د لاس اوبه ور واچوه.

نیازۍ په منډه راغله، بدنۍ یې ور پورته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل له لاړو سره لنده ډوډۍ باد شوه:

–لانت (لعنت) دې پر تا وي، ډېرې سپې سترګې دې دي، ښوروا ټکی مالګه نه لري.

نیازۍ لړزې اخیستې وه.

رحمدل کاسه پورې وهله، غوښه یې ور نږدې کړه.

پیشو وویل:

–مخ دې بې تور شي، غوښې ته یې چل جوړاوه.

پیشو ځوانې ښځې ته وکتل، د ښځې ډکې سرې شونډې سره سرېښ وې، خو له سترګو یې مړې اوښکې بهېدلې.

پیشو وویل:

–بلا دې پرې وګرځه.

د هیلۍ غږ راغی:

–په کاسه کې سلامت سر پروت دی، دا خو به سړي وخوري، ښځو ځان ته بل دېګ باندې کړی؟

پیشو وویل:

–نه، ښځې به په پاتې شوې ښوروا کې یوه بدنۍ اوبه ور اضافه کړي، دوی ته یوازې لنده ډوډۍ ور رسېږي.

–ولې؟

–مه پسې ګرځه. نیازۍ ته وګوره، سلامت رحمدل یې په یوه اوښکه نه ارزي.

غلې شوه، و یې ویل:

–که مې واک درلودای، رحمدل مې یې پښو ته حلالاوه. اخ! نصیب، نصیب، نصیب. د رحمدل سترګو ته وګوره! د کربوړې غوندې ګردې سترګې یې یو تار باڼه نه لري، خو د ښځې ښورو غټو سترګو سم سیوري جوړ کړي دي، ورته ځیره شه، لمر یې پر سر ولاړ دی، پر نیمایی غومبرو یې د ښو سیوري راغلي دي. هیلۍ! غاړه یې ستا تر غاړې اوږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، خو د رحمدل سر په اوږو پورې نښتی. د رحمدل پښې دې خدای نه در ویني، پرون یې د پوندو چاودو ته ستن نیولې وه، ګنډلې یې.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

–که ښایسته ځوان وای، همدا اوس مې د رحمدل سر د لښتي په اوبو کې مانډه، ده به له چاودو ډکې پښې وهلې، لاسونه به یې خوځول، په اوږدو خیرنو نوکانو به یې ځمکه کیندله، خو ما به تر هغو نه پرېښوده چې په اوبو کې یې له تورو شونډو اخېري ډومبک نه وای راوتلی. بیا مې نیازۍ په غېږ کې اخیسته. د باغ تر دېوال مې اړوله. غر، ځنګل، دښته، فرق یې نه کاوه، خو داسې ځای مې وړه چې بنیادم نه وای.

ما به د نیازۍ پر زنګانه سر اېښوده، خلاص، پاسته وېښته به یې زما پر مخ پراته ول، دې به مچکې رانه اخیستې، ما به نخرې کولې، اخ، څه عاشقانه فضا!

غلې شوه. و یې ویل:

–توبه! ښه ده چې انسان نه یم، رحمدل به وای.

چرګې او هیلۍ وخندل.

پیشو وویل:

–خرې! ستا وربوز ولې ځړېدلی دی. تر اوسه مې یو ستا خندا ونه لیده یو د رحمدل.

د رحمدل غږ راغی:

–دا سر مات که.

نیازۍ په لړزانده ګامونو ورغله. د پسه سر یې ور واخیست، لښتي ته نږدې یې ډبره ورته ونیوله. بېرته راغله، د پسه ککرۍ یې ځنډ وهله، په کاسه کې سپین چکۍ ماغزه ولوېدل.

رحمدل په خوند وویل:

–باتوره بچکه! درواخله، ماغزه به دې قوي شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

باتور مکتب ته ځي؟

-پيشو ور وکتل:

-نه، تر ځلورمه يې ووايه، پلار يې منع کړ، ويل يې چې په مکتب کې به څه زده کې.

هيلی وويل:

-ښه، ما فکر کاوه چې د درس د زده کېدا لپاره به قوی ماغزه ورته غواړي

پيشو وويل:

-که د پسه ماغزو، ماغزه قوي کولای، نو رحمدل به اوس طياري جوړولې. د ولسوالي په بازار کې يې له يوه قصاب سره ويل کړي، په هفته کې د ترکي پسونو دوه-درې غټ سرونه ورته را لېږي.

وړه نجلی راغله، ودرېده، د باتور غټې ګولې ته يې وکتل، پر سپېرو شونډو يې ژبه تېره کړه.

رحمدل وويل:

-تکې سپينې سترګې دې راته نيولې دي. په مخ مې مينه يې.

يو دم يې چيغه کړه:

-ورکه شه!

نجلی منده واخيسته، سايرې ته ورغله. خور يې د صابون په اوبو ککړې سپينې متې ترې تاو کړې، پر خپل ټټر پورې يې ولګوله. له تندي يې مچه واخيسته.

د وړې نجلی سترګې له اوښکو ډکې وې.

سايرې وويل:

-اه خورې! بس، يو څو جوړه کالي لا تر اوبو باسم، بيا به خوندوره لنده ډوډۍ خورو، سمه ده!؟

نجلی هماغسې نا اميده ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سایرې وویل:

-ها، دا ټیکری په اوبو کې ووهه.

رحمدل ناره کړه.

ــسترګې نه لرئ. دا کاسې پښې لري؟ پخپله به ځي!؟

نیازی په منډه ورغله، کاسې او دسترخوان یې ټول کړل، د نارینه‌وو لاسونه یې ور پرېمنځل.

د رحمدل دواړه زامن تش لاس کور ته لاړل.

ځوانې ښځې کاسې او دسترخوان ور واخیستل، روانه شوه. رحمدل پسې ور غږ کړل:

-چای او ټوپک درسره راوړه.

هیلۍ یو دم ړنګه شوه.

پیشو وویل:

-مه وارخطا کېږه، تا ته یې نه دی راغوښتی. رحمدل د ورځې یو ځل خپل چره‌یي ټوپک پاکوي.

رحمدل اوږد ټېغ را وایست. په زوره یې وویل:

-هزار بار شکر.

پیشو وویل:

-بلایې شکر، د وړو نجونو حق دې وخوړ، ګېډه دې تر ستوني ډکه کړه، ډېر خوراک دې په نس کې جوش وکړ، غوټه باد پیدا شو، باد په ډک نس کې د وتلو اصلي لاره ونه مونده، تر خولې دې را ووت. شکرونه دې وایستل.

رحمدل ولاړ شو، ستمی یې خوت. نږدې یې ګنډه خلاصه کړه، کېناست. شېبه وروسته بېرته پورته شو. په ړنه میدان ودرېد، لاس یې په پرتاګه کې ننه‌ایستی و.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه کوې! رحمدل څه کوې!؟ له خپلو لوڼو هم نه شرمېږې. وه ده کم‌عقل بچیه، مخ خو دې دېوال ته ور واړاوه، یا تر ونه پټ شه. په هوار میدان لاس په پرتاګه کې خوځوې.

رحمدل لښتي ته ورغی، پرتوګ یې وښویاوه.

چرګې په بېړه د خپلو چرګوړو سترګو ته خلاص وزرونه ونیول.

رحمدل اودس وکړ، بېرته لیمڅي ته ورغی، څادر یې هوار کړ.

شېبه ووته، هیلۍ وویل:

–دا خلک څوک دي؟

پیشو حیرانې سترګې ور واړولې.

هیلۍ وویل:

–دین یې ښیم.

–دوی خو وایي چې مسلمانان یو.

هیلۍ وویل:

–ما څو ځایه په نورو ملکونو کې د خلکو لمنځونه لیدلي دي. په کراره یې کوي، ډېر وخت پرې باسي، خو د رحمدل رکوع او سجده سره ګډه ده.

پیشو وویل:

–مه پسې ګرځه. ښه ده! لمونځ خو کوي، خو یو وخت له خدایه ټمبه ګرځېده. ضد نیولی و، ټکی لمونځ یې نه کاوه.

–ولې؟

–ویل یې چې لورانې څه کوم، زامن راکه.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–دا خلک لوږې په انسانانو کې نه شمېري، له باتوره راباد د کوکوګلې درې پرله‌پسې لوږې وزبږېدې. رحمدل خپه و، نه يې لمونځ کاوه، نه خوراک. بيا يوه بزرګ ورته وويل چې د خير کوم لوی کار وکه. رحمدل تر ټولو ډېر ثواب د نجونو د مکتب په سوځېدو کې ليد.

يوه شپه کړپا را وينبه کړم، رحمدل له خپل موټره پټرول ايستل. له ډکې ګيلنې سره دباندې ووت. پسې ورغلم، د مکتب پر اداره يې تېل وشيندل، اورلګيت يې ورته ونيو.

د دې کوچني مکتب درې صنفونه پخوا چا سوځولي وو، اداره او دوه پاتې صنفونه يې رحمدل ته په ثواب کې ور ورسېدل.

پيشو ټوخي واخيسته. و يې ويل:

–هيلۍ راځه! له خدايه د رحمدل غوښتنې هم په اورېدو ارزي.

هيلۍ په لړزانده غږ وويل:

–خو تا ويل چې رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، د پام کار يې دی، ښوروا...

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

–مخې ته خو يې نه درېږو.

دواړه روانې شوې، د رحمدل شا ته ودرېدې. رحمدل لاسونه لپه کړل، د خواست په ژبه يې وويل:

- خدايه! ما وبخښې زما مور او پلار وبخښې، ټول بوسلمانان (مسلمانان) وبخښې. يا خدايه، ته خو مې وينې چې يو لمونځ نه قضا کوم، ته راباندې ورحمېږې، ستا له لوېې خدايي څه ځي! هيڅ! خير دی، له نوې ښځې خو يو څو زامن راکه.

يو دم ژړغونی شو:

- که مې دا دعا قبوله کې، قول دی، په نوم به دې ژېړ غويی خيرات کم.

پيشو وويل:

–اوس نو ښه شوه، خدای ته شرط ږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل وسونګېد:

-که نور نه وي، له تربره سره خو مې يو حال که. انځرګل ته دې شپږ سرې ورکړي، ما ته دوه، تربور دی، څو ورځې مخکې يې په غټ چينار دعوه را وکړه، که مې سرې درلودای، خدای که يې په اساني تبر رانه ور اچولی وای. ته خو مې وينې، ټول جومات ته مې نوی پرش (فرش) واخيست. خو انځرګل د سلو روپو ساعت نه ورته راوړي، د سلو روپو ساعت! خو بيا هم تر ما په انځر ګل مهربانه يې.

يا خدايه. يا نارينه اولادونه راکه، يا مې له انځرګل سره مساوي که. په دوو- دريو زامنو يې کومه ټکه ور واچوه، هسې هم يو لمونځ نه کوي.

هيلی وويل:

-تربور چا ته وايي؟

-تر ټولو نږدې خپل. د تره زوی.

-نو ولې يې دومره بد غواړي؟

-د دې خلکو تر ټولو نږدې خپل، نږدې دښمن دی.

رحمدل غلی شو، تر ډېره يې سر ځړېدلی و، څه يې نه ويل، بيا يې يو دم اسمان ته وکتل:

-يا خدايه. دا مې غټ ارمان دی چې خپل کور ته مې در وغواړې. تا ته څه سخته ده، يو ځل مې د بيت الله شريفې ديدن په نصيب که.

يا الله! په دنيا کې مې برکت واچوه چې ستا بندګانو ته لاس ونيسم.

پيشو له ځان سره وډونګېده:

-رحمدل يو سلو شل جريبه ځمکه لري، يوازې سږ کال يې تنها د بادامو له باغه درويشت لکه روپۍ واخيستې. د ولسوالي په بازار کې د رخت په غټ دوکان کې شريک دی، د پسونو يې حساب نه کېږي، غټه رمه لري، خو پخپله هيڅ هم نه کوي، چا يې مخه نيولې، د سلو حجونو وسه لري، خو بس! خدای ته ماتله دی، تر لاس به يې نيسي، په کعبه کې به يې کوزوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زکات خو پرېږده، نه مې په زړه کېږي چې رحمدل دې په دومره دنیا کې کوم غریب ته یو لسګون نیولی وي.

رحمدل اوږده دعا وکړه، په اخېر کې بې وژړل، له خدایه یې هدایت غوښت.

پیشو وویل:

-راځه!

-دا او هیلی، بېرته ونې ته ورغلې.

پیشو سوړ اسویلی وایست، و یې ویل:

-په کور کې یې دېرش سپارې قران شریف له تفسیر سره ایښی. ټول د خدای له هدایته ډک دی، د ژوند یوه خوا هم نه ده ترې پاتې، خو رحمدل لا هدایت غواړي. ده دا قران شریف درې کاله مخکې د مشرې لور د مړګ په ورځ را اخیستی و، په زړه مې دي، په قران شریف کې یې یو بنډل پیسې کېښودې، په خلکو یې را وګرځاوه.

"قبولې دې دي!؟ هو قبولې مې دي، خو ما بېرته در وبخښلې."

بس، همدومره! په هماغه ورځ یې بېرته اوه جامې ور واغوستې، د وره پر سر یې کېښود، په درې کاله کې یې چا پاڼه هم وانه ړوله. اوس یوه ګوته پوټې وربادې پروت دی، خو رحمدل په بسته قران شریف نه دی قانع، نور هدایت هم غواړي.

پیشو غلې شوه. نیازی ته یې وکتل، ټوپک یې غاړې ته اچولی و، له ترموز او پتنوس سره را راونه وه.

ښځه راغله، ټوپک او ترموز یې د سرې تر مخ کېښودل. پیاله یې ډکه کړه، بېرته جامو ته ور وګرځېده.

رحمدل په غوسه وویل:

-څه خبره ده؟ ډېره هوایي یې! کارتوس خو مې نه و راغوښتي، ولې دې راوړل؟

ښځې ور و نه کتل. رحمدل له ځان سره وډونګېد.

هیلی وویل:

-څه یې وویل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ځواب ورکړ.

–پوه نهشوم، غږ بې ډېر ټیټ و، خو ته وا کومه د ناز خبره به بې ورته کړې وي! دا ذهني غریب له کنځلو پرته څه لري؟

رحمدل سپینه ټوټه د خیاطي د ماشین په تېلو غوړه کړه. ټوپک ته بې ونیوله. په ځړېدلي سر بې ناره کړه:

–سایرې!

نجلۍ منډه ور واخیسته.

–څه وايې شیرین اغا!

–زوی! کارتوس نم اخلي، پورته بې را وځړوه.

د نجلۍ رنګ وغوړېد، غټې سترګې بې وځلېدې، ډک کاش بې ور واخیست. د ونې په یوه ټېټه څانګه پورې بې را وځړاوه. نیازی ته ورغله. د ځوانې ښځې غوږ ته بې خوله ور ټیته کړه.

هیلۍ وویل:

–څه وايي؟

–خوشاله ده، باور بې نه راځي، سترګې بې له اوښکو ډکې دي، وايي چې شیرین اغا زوی ورته وویل.

پیشو غلې شوه، سوړ اسویلی بې وایست، و بې ویل:

–رحمدل او دومره انسانیت؟ سر بې ټیت و، یا به بې خوله خطا شوې وي، یا به بې په نجلۍ د باتور ګمان کړی وي. ته ورته وګوره، ټوپک څومره نازوي، کاشکې بې پر لوښو د ټوپک دربیمه حصه مینه هم راتلای.

پیشو یو دم خرې ته وکتل، خره د رحمدل خوا ته ور روانه وه.

پیشو ور غږ کړل:

–لیونی بې!؟

خرې شا ته مخ ور واړاوه، په خوند بې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-د پاستي لويه ټوټه نه وينې!؟ د ليمځي پر ژۍ پرته ده.

پيشو وويل:

-خاورې وخورې، را وګرځه!

خره ورغله، ډوډۍ يې پر شونډک ور پورته کړه. يو ناڅاپه يې پښه له ډکې پيالې سره ولګېده، رحمدل، ټوپ کړل، پر خپل لانده ورانه يې غبرګ لاسونه کېښودل. خرې ته يې وکتل، ګيلاس يې ور واخيست. ټک، د خرې له تندي ماتې ښيښې را ولوېدې.

خره يو ګام لرې ودرېده، يوه شېبه غلې وه، بيا يې يو دم رحمدل ته شا ور وګرځوله. پيشو چيغه کړه.

-مه! کم‌عقلي مه کوه!

خرې پر خپلو مخکېنيو پښو زور راووست. شاتنۍ غبرګې پښې يې پورته کړې، رحمدل د وچ ځوځ غوندې ورغړېد، چړپ، په ډک لښتي کې ولوېد.

ببرته را پورته شو، زانګې وانګې ورغی، کاش ته يې لاس ور وغځاوه، ټوپک يې پر ملا مات کړ، خزانه يې له کارتوسه ډکه کړه، خرې ته يې ونيو، سره لمبه، لوی درب، سپېره لوخړه.

نجونو چيغې کړې، هيلۍ ولوېده، چرګې تر چرګوړو مخکې منډه واخيسته.

پيشو خرې ته وکتل، خره دوه ګامه شا ته شوه، ببرته مخکې راغله، ولړزېده، پر يوه خوا کږه شوه، راوتلې ګېډه يې له وني سره ولګېده، درب، ولوېده.

رحمدل چيغه کړه:

-ستا د مور... دومره دې سترګې پټې شوې. ما وهې، هه! رحمدل!

يو دم يې نجونو ته وکتل، له خولې يې لاړې باد شوې:

-ها د سپي لوښو. څه کوکي وهئ! مور خو مو نه ده مړه.

ټوپک ته يې کارتوس ور واچاوه. نجونو په تاکونو کې لوڅې پښې منډې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خپله پزه لاس تېر کړ، وينې وه. لښتي ته ورغی.

پیشو د خرې خوا ته لړزانده ګامونه ور واخیستل، ور نږدې شوه. د خرې په غاړه کې لوی پرار(ټپ) جوړ و، غاړې ته یې پر نږدې شنو وښو د وینو نری داره لګېدله.

پیشو ورته کېناسته. د خرې تورې، غټې سپرمې وپړسېدې، سترګې یې خلاصې کړې، په غریو کې یې وویل:

-ډېرې لښتې يې راکړې وې، نور مې نه‌شوای ورته سیيلای.

د پیشو سترګې ډکې وې. خرې په زحمت دوې ګوتې سر پورته کړ. بېرته یې وربوز پر وښو کېښود، و یې ویل:

-په ده بچي خو مې هم سرې وينې توبې کړې.

یو دم یې خر وهل، له خولې يې وينې را وبهېدې، شونډې یې وېړې شوې، په سخته یې وویل:

-پیشو! تا ویل چې نه خاندې، وينې مې، و مې خندل.

وروستی ساه یې ارته سپړمو ته نږدې وابنه وښورول، سترګې یې نیمکښه پاتې شوې.

پیشو یودم کوکې کړې، په ژړا کې یې وویل:

-خرې، مه مره، خير دی، مه مره. مه مره...

پیشو ژړل:

-...اه زما خوږې خرې! مه مره...

تر ډېره د خرې سر ته ناسته وه.

له ژړا ستړې شوه. رحمدل ته یې وکتل، بې‌غمه ناست و، پر ټوپک یې غوړه ټوټه تېروله.

باغ يې تر نظر تېر کړ، هیڅوک نه ول.

شېبه وروسته د رحمدل دواړه زامن خرې ته ودرېدل، یوه تر یوه پښه ونیوله، بل تر بلې، زورونه یې ووهل، نه کېده.

رحمدل ورغی. خره یې د باغ تر بل سره ورسره کش کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت او باتور په بېلچو پسې لاړل.

رحمدل پر لیمڅي پرېووت. سترګې يې پټې کړې، د غرمې خوب يې کاوه.

ساعت وروسته خره تر خاورو لاندې وه. خاورو ته يوازې پيشو ناسته وه، مړې اوښکې پرې ماتې وې. ښه شېبه ووته، بيا يې سوړ اسوېلی وايست:

–اه زما ساده ملګرې، څه خبره وم. کاشکې مې دا هم درته ويلي وای چې له عقله پرته زور، تباهي ده.

(۳)

سېرلي خړو خاورو ته کتل... پيشو پر پروړه پرته وه. هيلی د چرګې پر ملا سر ايښی و، ټول غلي ول.

پيشو وسونګېده:

–ټول زما له لاسه. د ځينو کسانو ماغزه زړورتيا ته نه وي جوړ.

يو دم يې وژړل.

چرګې وويل:

- بس دی نورا! ځان مه ملامتوه! خره پخپله خره وه، څوک به رحمدل ووهي!؟

د سېرلي غږ راغی:

–پيشو! ټوله ورځ دې په ژړا تېره کړه.

له پورته پروړه را وښويېده، کوچنی موږک راغی، د پيشو پر لکۍ تېر شو.

پيشو ور وکتل، بېرته يې سر ولګاوه.

موږک مخکې راغی، د پيشو له برېت سره ولګېد. پيشو مخ ترې واړاوه. موږک منډه کړه.

يو دم د چرګې د ټټر له پستو بڼکو نارې راووتې:

–مه مې وله! مه مې وله، مه مې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګه ودرېده، یوه چرګوړي یې په خوب کې چیغې وهلې...

چرګې خپل چرګوړی وخوځاوه:

-ځار! پورته شه.

چرګوړې سترګې رڼې کړې، یو دم یې د مور د ټټر په پستو بڼکو کې سر ننهایست. ژړا یې زور ونیو...

چرګې وویل:

-مه ژاړه، خوب دې لید.

چرګوړي په ژړا کې وویل:

-رحمدل ټوپک را پسې را اخیستی و، منډې یې را پسې وهلې، ویشتلم یې.

چرګې سوړ اسوېلی وایست:

-رحمدله، دا غټې سپرمې دې وخورې، خپلو اولادونو خو ښه ورځ درنه ونه لیده، ان زما چوچونې دې لا په رواني تکلیف اخته کړل.

اذان راغی.

پیشو وویل:

-رحمدل به اوس په جومات کې په اول کتار کې ولاړ وي.

وخت ووت، د کادانې د دریځې رڼا ورو ورو کمزورې کېدله. یوه شغال ناره کړه.

هیلی وویل:

-دی څه وایي؟

ځواب یې وانه ورید.

د بل شغال نرېدې ناره راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

-سېرلیه، ته بې په ژبه پوهېږې؟

له تیاره کونجه د سیرلي غږ را ووت:

-خیر دی هیلی، خرې ته خوابدی یم، مه مې په عذابوه.

پیشو وویل:

اول شغال ناره کړه:

"را ووځئ، خطر نهشته، انسانان ویده شول."

دویم شغال ور غږ کړل:

"خدای مو دې له دې مردارخورو وساتي."

سوږ اسوېلی یې وایست، و یې ویل:

-اخ خرې! نو دومره لویه اشتباه! ټول خو اوږدغوږي دوی نه دي چې حوصله درته وکړي.

یو دم یې ژړا او خندا سره ګډه شوه:

-چرګې، خره به مې ډېره په عذابوله، په زړه دې دي، یوه ورځ مې له بامه په نس کې پرې را ټوپ کړل. دې یوازې راته وکتل.

غلې شوه. و یې ویل:

-اه ګرانې، تر رحمدل خو زر وارې حوصلهناکه وې.

ناره راغله:

-بي، بي، بي، بي، بي....

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-چرګې، سایره ده، اوس به یې بیا لنده ډوډۍ درته راوړې وي.

چرګې وویل:

-زړه ته مې نه کېږي.

-هیلۍ! ته ورشه، هیڅ دې هم نه دي خوړلي.

هیلۍ د چرګې پر ملا غاړه کېښوده.

چوپه چوپتیا وه، شغالانو زېري کول، د خوشالي زېري! رحمدل دوی ویده وو.

(۴)

هیلۍ د چرګوړي په ژړا سترګې رڼې کړې. د سېرلي خرهارۍ خوت، چرګې خپل چرګوړي ته زړه ورکاوه چې خوب او ویښه فرق سره لري. پیشو نه وه.

هیلۍ د دېوال له سوري ووته. سپېدې چاودلې وې، خو لا هم ستوري ځلېدل. هیلۍ شا و خوا وکتل، سپي په چوتره کې په خپلو مخکېنیو غځېدلو پښو خپل غټ سر ایښی و. هیلۍ تر چوترې لاندې ورته ودرېده، غړۍ یې اوږده کړه. د سپي سترګې پټې وې. له سینې یې غژهارۍ را ووت.

هیلۍ بېرته د کادانې خوا ته ورغله. پورته یې وکتل، پیشو د کادانې پر بام ناسته وه. تر نېغو غوږونو پورته یې سپوږمۍ ښکارېدله.

هیلۍ ورغږ کړل:

-در ختلای شم؟

پیشو له پورته ور وکتل، و یې ویل:

-کادانې ته ننوځه، اوږدغوږی نه وینې!؟

-ویده دی.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بام ته د لرګي زينه ولاړه ده، خو زحمت مه باسه، پښې دي زينې ته نه دي جوړې.

هيلۍ همالته ودرېده، غوږ يې ونيو، د سيند د اوبو غږ راته.

هيلۍ وويل:

-پيشو، څه وينې؟

-لرې د هسک غره سپينې څوکې تر لمنو پورې روښانه ښکاري، له دې غره ګڼې درې را پرې دي، يوه دره يې همدا ده، د دې درې په منځ کې سيند بهېږي، د سيند اوبه له هماغو واورو سرچينه اخلي. دواړو غاړو ته يې شنه فصلونه او ګڼ کلي پراته دي، د ډېرو کورونو له دودکشونو خړ لوګي پورته کېږي. سيند مړې اوبه لري، خو ځای ځای غټې تيږې غږ ورکوي. تر ړنګ پله لږ ور ها خوا د غونډۍ په لمن کې سوځېدلی مکتب ښکاري.

غلې شوه.

د توپک ډز راغی.

هيلۍ وويل:

-رحمدل به بيا کومه هيلۍ ويشتلې وي

-نه، رحمدل له سپي پرته ښکار ته نه ځي، خو دلته په سلګونو رحمدل دوی اوسي. هر يو په لوخو کې خپلې مورچې لري.

يو دم د هيليو د وزرونو شنها راغله. خرې هيلۍ مښوکه پورته ونيوله، نارې يې کړې.

سپی وغرېد. هيلی په يوه او بل اندې شوه. کادانې ته ننوته.

(۵)

کوکوګلې په خواست وويل:

-وه هلکه. ورشه، پلار ته دې ووايه.

د باتور غږ راغی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل چا ته ووایه. نه وینې، لینده جوړوم

پیشو له پروړې ټوپ کړل، تر سوري یې سر وایست.

هیلۍ وویل:

–څه خبره ده؟

–نه پوهېږم. باتور په چوتره کې لینده تړي.

هیلۍ پیشو ته ورغله.

کوکوګلې ناره کړه:

–سایرې! هله، پلار دې را وبوله!

نجلۍ پلاسټیکي څپلکې په پښو کړې. په منډه د باغ خوا ته روانه شوه.

کوکوګله غوجلې ته ورغله.

پیشو وویل:

–باید کیسه مالومه کړم.

ټوپ یې کړل، تر کوکوګلې مخکې غوجلې ته ننوته. په اخوره کې کېناسته. برګې غوا ته یې وکتل، و یې ویل:

- خوشایي خو دې نه دي بند! څنګه داسې بېواره زورونه وهې؟

کوکوګله راغله، د غوا په ښکرو یې سور تاویذ را وځړاوه. پیشو ور وکتل، د ښځې په سترګو کې اوښکې رغړېدې.

غوجله تیاره شوه، رحمدل په وره کې ودرېد:

–څه خبره ده؟

کوکوګلې وویل:

–برګه غوا لنګېږي، خو ما ته ښه نه ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل له جېبه موبایل را وایست، غوږ ته یې ونیو، شېبه وروسته یې په وارخطایي وویل:

-ها! انوره، غوا لنګېږي، ښه نه ده.

غلی شو.

و یې ویل:

-موټر در ولېږم.

یوه شېبه یې خوله پټه وه، بیا یې وویل:

-سمه ده، خو لږ بېړه وکه.

غیرت راغی، وارخطا و. و یې ویل چې ناروغ پسه مړ پروت دی.

د رحمدل رنګ والوت. ورغی. پسه د نورو پسونو په منځ کې پښې غځولې وې.

رحمدل ناره کړه.

-سایرې؟

نجلۍ په منډه له دالانه را ووته، جارو یې په لاس کې و. په چوتره کې ودرېده.

رحمدل وویل:

-تا ته مې نه و ویلي چې پر پسه پام کوه!

نجلۍ غځېدلې پسه ته وکتل، رنګ یې والوت. په وېره یې وویل:

-زه د شپې دوه وارې ورته را ووتم، بتی مې ور واچوله. پسه په خپلو پښو ولاړ و.

رحمدل ځمکې ته ټیت شو. بېرته ودرېد، ځغ، ډېره د نجلۍ تر ښي غوږ تېره شوه، له دېواله یې یوه لوښت کاګل را جلا کړ.

رحمدل چیغه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–وه رنډۍ! پام نو داسې وي!

نجلۍ دالان ته منډه واخیسته.

پیشو له غوجلې را ووته.

کوکوګله راغله. مړه پسه ته یې وکتل، یو دم کېناسته. سر ته یې غبرګ لاسونه ونیول، غریو واخیسته:

–خدایه. د کومې ګناه سزا راکوې!؟

رحمدل چیغه کړه:

–ته مې پوه کړې وې چې پسه ښه نه دی. نجلۍ ور لېږه.

کوکوګلې په وارخطایي وویل:

–سایره مې د شپې دوه وارې ورته را ویښه کړه.

پیشو غلې کادانې ته ننوته.

هیلۍ وویل:

–څه خبره ده؟

پیشو پر پروړه پرېوته، و یې ویل:

–اجب خلک دي، د پسونو غم به هم نجونې خوري، ځوان زوی ته نه وايي، خوب یې خرابېږي، خو نجلۍ ګرمه ګڼي چې ولې یې پر پسه پام نه دی کړی.

د چرګوړي غږ راغی:

–مورې! باغ ته نه ځو؟

پیشو ور وکتل:

–مور دې مه په عذابوه. د رحمدل پړسېدلې سپږمې نه وینې!؟ نن د باغ ورځ نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سېرلي وويل:

-پيشو! په دې ورځو کې دې له ځانه پلار راته جوړ کړی دی، په نصيحت بده ښکارې، د چرګوړو زړه تنګ شوی. پرېږده چې مور يې يو چکر ورکړي.

پيشو مخ ور واړاوه:

-که دې پلار وای، نو پخوا مې لا تر ستوني نيولې. داسې کم عقل اولاد مې نه غوښت.

پيشو دباندې وکتل، ناره يې کړه:

-اوږدلکيه؟

سپي ور وکتل.

پيشو وويل:

-ډېر رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، دا خلک په عادي حالت کې په واک نه وي، اوس خو يې د لسو زرو پسه په مفته کې مردار شو.

سپی په خبره کې ور ولوېد:

-چټياټ مه وايه. تا ته زور درکوي چې زه ولې په رحمدل ګران يم.

پيشو وويل:

-شکر! که په دې مردارخور ګرانه وای، زړه به مې ټک چاودلی وای.

سپي مغروره څېره ونيوله، رحمدل ته ور نږدې شو. لکی يې ووهله، پر بوټ يې وربوز ور کېښود.

رحمدل ناره کړه:

-څه تر کونه مې تاوېږې!

د سپې تشې ته يې د بوټ تېره څوکه سيخه کړه. سپي کوړنچ وهل. لرې ودرېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ور غږ کړل:

–نه مې درته ویل! دا عادي خلک نه دي. په یوه دقیقه کې به ورباندې ګران یې، بله دقیقه به له بوټونو سره درکې خېژي.

د کور دروازه وټکېده. د موټرسایکل غږ د غوجلې له وره سره غلی شو. پیشو ور وکتل، و یې ویل:

–غوا ته یې ډاکټر راووست.

بېرته غلې پرېوته. و یې ویل:

–اخ! نجیبې خوارکی تر پایه ډاکټر و نه لید.

رحمدل او غیرت له یوه ځوان سره غوجلې ته ننوتل.

سېرلي وویل:

–پیشو، احوال یې نه راوړې؟

پیشو ور وکتل:

- ته به څه وخت هوښیارېږې؟ تمه مې در نه وخته. د څه احوال؟ غوا ده، لنګېږي، ډاکټر یې ورته راووست. دومره خو خره هم پوهېده.

چرګې وویل:

–په مړو پسې څه مه وایه.

پیشو غږ و نه کړ. ښه شېبه ووته، غیرت له غوجلې راووت، خندل یې، په چوتره کې یې ناره ونیوله:

–ادې! مبارک! غوا لنګه شوه.

کوکوګله راووته. اوله پوښتنه یې د سخوندر په اړه وه. نر ده که ښځه؟ ځواب یې وارېد، ښځه.

د کوکوګلې رنګ تازه شو، په بېړه بېرته کوټې ته ننوته، د زېري ناري یې راتلې، وړه خبره نه وه. غوا سخوندره پیدا کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل خندا راغله. پیشو ور وکتل، د ډاکټر په جېب کې بې پیسې ور منډلې. خوشاله و چې د سخوندر پر ځای سخوندره پیدا شوې ده.

پیشو وویل:

-درې کاله مخکې کوکوګله په اولاد مریضه وه. د کلي یوه زړه ښځه بې ورته راوسته. کوکوګلې ټوله شپه له درده چیغې وهلې، سهار بې په چیغو کې د یوه کوچني ژړا ګډه شوه. رحمدل برنډې ته ور وخوت، له هماغه ځایه بې ور ناره کړه:

-هلک ده که نجلۍ؟

له کوټې د زړې ښځې خوابدی غږ راغی:

-د خدای داد ومنه، نجلۍ ده.

رحمدل اول په چوتره کې ډک سطل واړاوه، بیا کړنګ شو، ایښې دیګ ته بې پښه ورا واچوله. وروسته بې پټکی له ځمکې وویشت، له ډېرې غوسې بې پر خپل مټ کلکه خوله ولګوله. د خدای په داد نه و راضي.

خو اوس د غوا سخوندرې ته خوشاله دی. یو بل ته مبارکي ورکوي، دلته تر نجونو د غوا سخوندره ډېر عزت لري. دا خلک بې په زېږېدېدو خوشاله کېږي، زېري کوي، خو نجونې.

غلې شوه. سړه ساه بې وایسته:

-اوف، ورک بې که! دې خلکو ته به دې پر زړه تڼاکې را وخېژي.

چرګې وویل:

-پیشو!اوس خو رحمدل خوشاله دی، که چرګوړو ته یو چکر ورکم، ته وا خطر خو به نه لري!؟

پیشو ور وکتل، دواړو چرګوړو معصومې سترګې نیولې وې.

پیشو وویل:

-زړه دې، خو پام کوه، رحمدل دوی په واک نه دي.

چرګې،هیلی ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه ځې؟

هیلۍ وویل:

-تورغوړی به څه کوم؟

-بېغمه اوسه، راځه.

هیلۍ له چرګې او چرګوړو سره دباندې ووته. ترپ شو. د هیلۍ له روغ وزره دوړه پورته شوه. د باتور خندا راغله. چرګې ور وکتل، باتور په چوتره کې ناست و، په لاس کې یې سره لینده ښکارېدله.

چرګې هیلۍ ته وکتل:

-ژوبله شوې.

هیلۍ بېرته کادانې ته منډه واخیسته.

چرګه هم له خپلو چرګوړو سره را وګرځېده.

پیشو تر هیلۍ را تاوه شوه، و یې ویل:

-ښه ده چې لوټه وه، که نه تر دې ځایه نه را رسېدې.

غلې شوه. و یې ویل:

-تورغوړی دوی دومره خطرناکه نه دي، له باتور دوی وډارې شئ.

چرګوړی وچونګېد:

-مورې! نو نن دباندې نه وځو؟

-نه

(۶)

پیشو راغله، پر خپلو شونډو یې ژبه تېره کړه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-غرمې ته چربه ده.

ټولو ور وکتل. پيشو د پروړې سر ته وخته، و بې ويل:

-همدا اوس له دالانه راغلم، له دېګونو وار نه کېږي، څوک قورمه پخوي، څوک وريزې پرېمنځي، څوک د کباب لپاره پسته غوښه بېلوي، څوک چرګې او .

غلې شوه. چرګې ته بې وکتل، و بې ويل:

-چرګوړي خو دې وينې نه دي؟

چرګې حيرانې سترګې ور واړولې.

پيشو وويل:

-ښه خبره مې نه کوله، ډارېږي.

چرګې وويل:

-ويده دي.

پيشو وويل:

-څوک چرګې او چرګان له پوسته کوي.

غلې شوه، سېرلي ته بې وکتل، و بې ويل:

-سيرليه خيرنه، ته هم مه خپه کېږه. د هندواڼو پوستکي به در ورسېږي.

هيلۍ وويل:

-کومه خاصه خبره ده.

موږک منډه واخيسته، پيشو پسې ور غږ کړل.

-مه وېرېږه، نن په تا مردارخور نس نه ډکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرګې غږ راغی:

-د هیلۍ پوښتنه دې ځواب نه کړه.

پیشو وویل:

-ها! خود خاصه خبره ده. رحمدل مېلمانه لري. واړه کسان نه دي، د دې سیمې تر ټول غټ، مخور، پوه،د عزت او د جرګو-مرکو کسان بې راغوښتي دي.

هیلۍ وویل:

-ولې؟

-هیڅ! رحمدل کله کله خرچه کوي، له زورورو کسانو سره یې جوړه ده، وایي چې په درد مې خوري.

پورته شوه. له سوري یې سر وایست، و یې ویل:

-اوږدغوږی نهشته، راځې! پرون هم ټوله ورځ دباندې و نه واتو.

چرګې خپل چرګوړي را وېښ کړل، له سېرلي پرته ټول باغ ته لاړل. نجونو د توتانو سیوري ته پر سرو غالیو توشکې او بالښتان اېښودل.

پیشو ټېټې ونې ته وخته، هیلۍ د لښتې اوبو ته ور ولوېده، د چرګوړو په یوه سره چینجي سره جنجال و.

پیشو له پورته وویل:

-اوږدغوږی نه ښکاري.

د سپي غپا راغله. پیشو ور وکتل، په تاکونو کې را روان و.

پیشو وویل:

-بد مخلوق ډېر عمر لري، یاد مې کړ، پیدا شو.

ناره یې کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اوږدغوږې!

هیلۍ وویل:

-خیر دی، مه بې راغواړه.

پیشو وویل:

-اوس خو مې ور غږ کړل.

سپی راغی. تر ونې لاندې ودرېد.

پیشو وویل:

-راځه چې سره دوستان شو.

سپی وغرېد.

پیشو وویل:

-هیلۍ وايي چې په نوره دنیا کې سپي، پیشو او موږک یو ځای سره اوسي. خواږه ملګري دي، له یو بل سره مینه لري.

سپي هیلۍ ته وکتل.

د هیلۍ سر وځړېد، په اوبو کې د لښتي د ژۍ وښو ته ورغله.

سپي وویل:

-د هر کم عقل خبره مه منه.

پیشو وویل:

-اوف، سپیه! رحمدل خو نه بې چې ځان تر نورو هوښیار ګڼې.

غلې شوه، و بې ویل:

-بیا هم ښه ده، مشوره دې راکړه، نه به بې منم، یانې سره ملګري شوو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ته یو ځل راکښته شه.

–رښتیا؟ څه نه راته وایې!؟

سپی وغرېد.

–نه

پیشو له پورته ښاخه، لاندې ته ورغله، ودرېده، و بې ویل:

–ډېرې مړې سترګې دې دي، د باور وړ نه یې.

سپي یو دم ور ټوپ کړل، خلاصه خوله یې د پیشو د لکۍ تر څنګ تېره شوه، لاندې په جووه کې ولوېد.

پیشو پورته ښاخ ته وخته، سپي ته یې وکتل، و یې ویل:

- ما ټوکې کولې، خو له تا په رښتیا کونه ورکه شوه. سپی نو چا ملګری کړی دی!

سپی روان شو.

پیشو ورپسې غږ کړ.

–مردار ځړېدلې، اوږه غوږونه دې وخورې. بیا دې خوا ته و نه وینم.

چرګې او هیلۍ ته یې وکتل، و یې ویل:

–ومو لیدم!؟ څنګه مې درته وډار که!؟

مخامخ یې وکتل، و یې ویل:

–رحمدل په لاسونو غرېږي، لکه چې نوي فرمایشات لري!

له ونې یې ټوپ کړل، په جووه کې لنډه ورغله. د تش سطل شا ته پرېوته.

رحمدل ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

...شاوخوا سمه اب‌پاشي کړئ، لوېشت ځای وچ و نه وینم. سایرې! هندوانې ځا ته ور کښته که. تر غرمې باید سړې شي. سر له اوسه لا څلور ترموزه چای تیار کړئ، وچه مېوه مو هېره نه‌شي. بله خبره، وړې نجونې باغ ته مه راپرېږدئ. ورته ووایاست چې که مې یوه هم ولیده، پښې به یې ور ماتې کم.

غلی شو، نسوار یې تر ژبه لاندې واچول، و یې ویل:

–غیرته! حاجي شمشېر خان ته ورغلې؟

ځوان وویل:

–ټلیفون مې ورته وکړ!

د رحمدل ټنډه تروه شوه:

–ټلیفون او کور ته ورتګ فرق سره لري.

د سایرې غږ راغی:

–شیرین اغا! څو کسان دي؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی په وارخطایي وویل:

–مال څو بالښتان کېږدم؟

–که یو دوه اضافه راوړې، بلا به دې ووهي!؟

نیازۍ سطل ته ورغله، پیشو ټوپ کړل، لرې ودرېده.

ښځې سطل ور واخیست. د لښتي له اوبو یې ډک کړ، تر چمن ور ها خوا له سپېرې ځمکې دوړه پورته شوه.

رحمدل غبرګې پایڅې ور پورته کړې. په خوشکه یې وویل:

–سوکه! چا ته دې دومره سودا ده؟ کوم یار خو دې نه راځي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیازۍ ځمکې ته وکتل.

رحمدل روان شو. لرې د ونې سیوري ته پر لیمڅي کېناست. ټوپک یې ور واخیست. پیشو ورغله. د ګلاب تر غټې بوټې لاندې ورته کېناسته. چرپا یې واورېده، ور و یې کتل، هیلۍ له اوبو را وخته، پر یوه او بله خوا شوه، پیشو ته ورغله.

باتور راغی، د پلار تر څنګ کېناست. ورو یې وویل:

–شیرین اغا! سهار مې اشرف ولید، له کلاشنکوف سره دباندې راوتلی و.

د رحمدل ټنډه تروه شوه، و یې ویل:

–نو ته څه بلا وهلی یې، تربره ته ځان کم مه راوله! په کور کې دوه را ځړېږي.

د هلک سر وځړېد:

–خو کله کله طیارې ګرځي.

رحمدل ته غوسه ورغله:

–بس! له بېغیرته خبرو مې بد راځي. ځان ته نارینه وایې! نر پسه حلالېدا ته پیدا دی.

هیلۍ وویل:

–زده یې دی؟

–څه؟

–کلاشینکوف؟

پیشو ور وکتل:

–هیلۍ! ډېره ساده یې. کلاشینکوف خو عادي خبره ده، د هاوان، پیکا او دهشکې خبرې کوه. رحمدل مې څو ځله لیدلی دی، زامنو ته یې د څو رنګه وسلو خلاصول او بېرته ترل ور زده کول. له باتوره ټک نه خطا کېږي.

غلې شوه. و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هاغه ونه وينې؟ هاغه تر سرخ بېدې ور ها خوا، هسک چنار.

-هو.

-څو ورځې مخکې د هماغه چنار په سر کې کارغه ناست و. باتور له دې ځایه کلاشینکوف ورته ونیو، لاندې یې راواچاوه.

هیلۍ وویل:

-خو په نوره دنیا کې داسې نه ده، یوه شپه ستړې شوم، د یوه کور تر مخې د اوبو حوض ته ور کښته شوم. له کوټې د ښځې او سړي غږ راته، ښځه ګیله‌منه وه، سړي ته یې ویل چې ماشومانو ته دې ولې داسې ګېم راوړی چې ټوپک لري. دواړه سره وغرېدل، ښځې ویل چې ټوپک د ماشوم په روحیاتو بده اغېزه لري، بې‌رحمه یې اموخته کوي. سړي بخښنه وغوښته.

پیشو وویل:

-دلته دا خبرې نه‌شته. رحمدل دوی تر نورې دنیا هوښیار دي، تېر کال له پله سره یو ټانک ماین پورته کړ. قوه لاړه، ما پخپله ولیدل، ماشومانو د انسانانو د غوښو ټوټې جلانو ته وړې. چا ورته ویلي وو چې جل د انسان په خوښه ښې ناري وهي.

همدا اوس باتور ته لاس تړلی انسان پرې باسه، بس، په وژلو کې یې مازې یوه خاشه ثواب ور وښیه، چاړه پرې تېروي.

هیلۍ ردې سترګې ورته نیولې وې.

پیشو وویل:

-زه د دې درې په ډېرو کلیو کې ګرځېدلې یم، یو کور هم بې‌ټوپکه نه دی. وور، زور، ټوپک خپله ګاڼه ګڼي.

غلې شوه، و بې ویل:

-هیلۍ! اوېدغوږی راغی. لاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ د لښتي پر ژۍ پر شنو وښو خپله ژېړه مښوکه کېښوده. د وښو د څوکو له منځه بې ور وکتل، له رحمدل سره څلور نور کسان د ونو سيوري ته ناست وو.

د تاک پاڼې وخوځېدې. هيلۍ ور وکتل، پيشو تازه د تاک د پلنو پاڼو سيوري ته پرېوته. هيلۍ ورغله. و يې ويل:

–نو دا د رحمدل مېلمانه دي؟

پيشو وويل:

–نوې خبرې وکه. پخپله هم پوهېږې چې مېلمانه دي. وينې يې، پوښتنه ولې کوې؟

غلې شوه. و يې ويل:

–راته ووايه چې پوښتنه دې ځکه وکړه چې ته د ويلو لپاره نوي څه نه لرې، خو زما هره خبره نوې ده، نورو ته نه، تا ته نوې ده، ځکه ته دلته نه يې اوسېدلې، له نورو ملکونو راغلې يې، له ټکي هم نه يې خبره.

له پورته خړه، وړه غنې په تار پورې را وزنګېده، پيشو ور پوه کړل، غنې په پاڼه پورې ونښته، پيشو وويل:

–دا څلور کسان د رحمدل د راز ملګري دي، سره جوړه يې ده، رحمدل يې په کال کې درې– څلور ځله ډوډۍ ته را غواړي. دا عادي خلک نه دي، کاشکې د باغ د دېوال ها خوا در ښکارېدای، هر يو څو وسله‌وال او قيمتي موټرې لري.

غلې شوه، و يې ويل:

–هيلۍ! که لږ ور نږدې شو، خبرې به يې واورو. ته خو به رڼه ميدان هم ورتلای شې، بس، همداسې په اوبو کې نږدې ورشه. زه به په تاکونو کې د غيرت تر موټرسايکله ځان ورسوم.

پيشو ټوپ کړل. هيلۍ پسې وکتل، يو ځای په پروتو لاړه، وروسته يې ملا نېغه ونيوله، تر لښتي واوښته، د موټرسايکل شا ته پرېوته.

شېبه وروسته هيلۍ هم ورغله. و يې ويل

–که اوږدغوږی راغی! بيا؟

پيشو ور وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې تل منفي فکر کوې؟ که دا نه راغی، بیا؟

یو دم د خندا غږ واورېدل شو. پیشو وویل:

–د ټولو خولې خلاصې دي، خو تر ټولو حاجي شمشېر خان ډېر برېږي.

–ته بې پېژنې؟

–څه د پلار زوی مې دی! خو همدلته څو مېلمستیاوو ته راغلی، یو څه ورسره بلده یم.

د رحمدل غږ راغی:

–ورک بې که، اجب وختونه وو.

هیلۍ وویل:

–رحمدل په کومو وختونو پسې ارمان کوي؟

- دا خلک تل په تېرو وختونو پسې مړه دي.

یوه ډنګر سرې وویل:

حاجي شمشېرخانه! هغه د کاروان موضوع دې څنګه شوه؟ چا ویل چې په سرحد کې ډزې دربانديې وشوې.

چاغ، ګردي سرې وخندل:

–پاچا! ته ام اجبې خبرې کوې، موږ نو بیا کله په کراره تر سرحدونو اوښتي یو.

هیلۍ وویل:

–ولې؟ څه کیسه ده.

پیشو وویل:

–حاجي شمشېرخان د پوډرو کاروبار کوي، په کال کې دوه ځله کاروانونه تړي، تر ایرانه بې اړوي، په ترکیه کې بې خپلو نورو ملګرو ته ور سپاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

-نو دوی؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-چوپ! غوږ ونیسه.

حاجي شمشېرخان وویل:

-یاره پاچا پوډرو نو بیا کله پیسې نه دي ګټلې! سږ کال د ایران لاره سخته وه، خو خدای مهربانه دی، تش لاس دې نه پرېږدي، په داخل کې د پوډرو او تریاکو بازار تود و.

پیشو وویل:

-څه وخت مخکې رحمدل راډیو نیولې وه، ویل یې چې په دې وطن کې د معتادانو شمېر تر دریو میلیونو واووښت.

د حاجي شمشېرخان له غوسې ډکه ناره کړه:

-ورک یې که رحمدله. پردل مرداره کړه. مه یې را یادوه، شراکت مې ورسره پرېښبود، حرامو ته یې لاس ور واچاوه، د خدای دښمن مې بد ایسي، له تاجکستانه په پټه شراب راوړي.

پیشو وویل:

-اجبه ده، شراب حرام دي، پوډر حلال! دې سړي نیم وطن غرق کړ، یوازې په همدې څو کلیو کې سلګونه کسان معتاد دي.

هیلی وویل:

-دا پاچا بیا څه کار کوي؟

پیشو سوړ اسوېلی وایست:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-زه د نهو کالو یم، زما په یاد لا د دې غرونو لمنې تکې شنې وې، خو مور مې راته ویل چې یو وخت ټول سیند په ونو کې نه ښکارېده. لوړې او ژورې، ټول ځنګل و، د ابادۍ لپاره یوه لوېشت خړه ځمکه نه پیدا کېده. خلکو به ونې وهلې، د کورونو لپاره به یې ځمکه خالي کوله، خو اوس هیڅ هم نه‌شته.

غلې شوه، وبې ویل:

-پاچا د چهار تراشو تجارت کوي، ده او ملګرو یې ټول غرونه لغړ کړل، نږدې ونې یې په موټرو کې راوړې، کومو ځایونو ته چې د موټر لار نه سیخېده، ونې به یې اره کړې، په سیند کې به یې واچولې، لاندې به یې له اوبو را و ایستې. اوس یوازې په ډېرو لوړو کې یو څو ونې پاتې دي. پاچا یوه ورځ په ټلیفون کې چا ته ویل چې کچرې او اوښان ورته تیار که.

د رحمدل خندا راغله:

-عبدالرحیمه، ته او خدای! هغه د جنګ کیسه دې وکه، شمشېرخان حاجي دا څو میاشتې مساپر و، نه یې ده اورېدلې.

یوه له رنګه تور سرې تر ورانه بالښت لاندې کړ، پیاله یې کېښوده، و یې ویل:

-ها خو مې د وزیر له اوښي سره وخوړل. سرکوزي دوه لکه ډالر غوښتل.

پاچا وویل:

-سمه کیسه وکه.

عبدالرحیم غاړه صافه کړه:

-یاره پاچا څه درته ووایم! د وزیر له اوښي خو مې دا اوله پروژه نه وه اخیستې، له کومې ورځې چې مې شرکت جوړ کړ، یوازې له ده مې دا اتمه پروژه وه. دوه مکتبه، لوی پل، درې کوچني بندونه... دا ټول مې ورته جوړ کړل، خو په اخېره کې یې راسره مرداره کړه. ده له وزارته یوه پروژه راته را وایسته، غوړه ګوله وه، دوه منزله لېسه جوړېده، یوولس لکه ډالره ورته منظور شوي وو. د وزیر له اوښي سره مې لا له اوله خبره خلاصه کړه، یو نیم لک مې ورته ومنلې.

بس! په یوولسو لکو کې مې درې نیم لکه په تامیر ولګولې، شپېته زره مې د حکومت ولسوال ته ورکړې، څلوېشت زره ملا عبدالغني را نه واخیستې. یو لک هغو انجنیرانو یووړې چې پروژه مې ور تسلیم کړه. اخېر د وزیر د اوښي وار راغی، یو نیم لک مې ور وړې، خو دی وچ منکر شو، قسم یې یاد کړ چې د دوو لکو خبره مې درسره کړې وه، ورته و مې ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلط شوی يې، که دوه لکه تا ته درکم؛ نو ما ته څه پاتېږي. نه يې منله، ماغزه مې ورته واوښتل، خبره مو سره وارړوله، په خپله شعبه کې مې له سره چايه په ډک ګيلاس وويشت، اخ! حاجي صاحبانو! کاش چې هغه ساعت مو ليدلی وای، په لوند پتلون کې يې د بيزو غوندې اجبې ټوپکې وهلې.

ټولو وخندل:

هيلی وويل:

–هاغه يو ولې پټه خوله دی؟ هيڅ هم نه وايي، تروش تندی يې نيولی، ان هيڅ خندا نه ورځي.

–هغه حاجي باز نومېږي، دروند دی.

–پوه نه‌شوم.

–دلته چې څوک خبرې و نه کړي، خلک يې پوه او دروند بولي.

–نو چې خبرې و نه کړي، له کومه به پوه شو چې پوه دی. په نوره دنيا کې پوه خلک ډېرې خبرې کوي، که دوی و نه غواړي، نور يې غږوي، ځکه پوه وي، د پوه سړي خبرو ته ټول ضرورت لري. ډېر څه ترې زده کوي.

پيشو وويل:

–چوپ! د حاجي باز کوناټې سره وخوځېدل، اوس به يې پخپله عالمانه خبره واورې!

حاجي باز يو دم وخندل، و يې ويل:

–نو د وزير د اوښې په کوناټو به هم اجبې غټې تناکې راختلې وي.

همدا يوه خبره يې وکړه. بېرته يې جدي څېره ونيوله، دروند کېناست.

پيشو وويل:

–اوس خو پوه شوې چې دلته غلي سړي ته ولې پوه او سنګين وايي. دا ځکه چې تر غږېدا يې نه غږېدا ښه ده. دا خلک چې څومره کم غږېږي، هومره به کم چټياټ وايي. مالومداره، تر ټولو کم چټياټ ويونکی به تر نورو پوه او سنګين وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سوکه ولاړه شوه، لرې کېناسته. هیلی ورغله. و یې ویل:

-ولې را ولاړه شوې؟

پیشو سره سا وایسته:

هیلی! نور نو دې چټیاټو سترې کړم.

غلې شوه. و یې ویل:

-ګوره! دا کسان لس بجې راغلل. اول نیم ساعت خو یې دوه درې ځله په څه حال، څه احوال، ښه یې، کراري ده... تېر شو. بیا د معدن د الوځولو، د ځنګلونو د وهلو، پوډرو، قاچاق، د مکتب، پل، پلچک، کلینیک... له پیسو څخه د غلا... په باره کې وغږېدل. هر څه یې عادي وګڼل، یوازې پیسې وې. وروسته یې نیم ساعت د ښکار کیسې وکړې، بیا د دویمې او درېیمې ښځې د درلودلو ضرورتونه یاد شول، اخېري خبرې په ښه جنګې زرک ودرېدې.

نو ته فکر وکه! دلته له پل، پلچک، روغتون او مکتبه غلا، قاچاق، د پوډرو کاروبار، د ځنګلونو وهل، د معدنونو الوځول... افتخار دی. دا خلک هیڅ شرم نه لري، ان د خپلو مړو هډوکي یې لا په نورو خرڅ کړل. په دوی کې د وطندوستي یوه ذره حس هم نه‌شته.

په دې دومره وخت کې نه په مکتب وغږېدل، نه چا دا وویل چې د کلي لاره خرابه ده، نه کلینیک یاد شو، نه یې کومه د وطندوستي خبره وکړه.

پیشو غلې شوه. و یې ویل:

-هیلی! در نه لاړم. مېلمانه ډوډۍ ته ولاړ شول.

پیشو منډه واخیسته. تر واړه وره ووته، د کور په چوتره کې یې ساه ونیوله. دېوال ته د تکیه شوي کاږه ځګ او دېوال تر منځ په چوله کې پربوته.

نجونو ته یې وکتل، غټې کوټې ته یې ډک پتنوسونه وړل. پزه یې کش کړه، رنګارنګ خوراکونه وو.

غیرت راغی، په چوتره کې ودرېد، په لوړ غږ یې وویل:

-بلا وهلې یاست! یو څه ګړندی شئ، مېلمانه یې را ولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سايرې وويل:

–لالا، مازې د هندوانو غوري پاتې دي.

غيرت وويل:

- خو ګورئ! غرې مو وا نه ورم.

غيرت کوټې ته ورغی، لوښي ښکلي ایښي وو. بېرته د دالان په وره کې ودرېد، و يې ويل:

–بيا هم درته وايم، غرې مو وا نه ورم.

ګډه خندا راغله. غيرت ور وکتل، مېلمانه کور ته له پرې شوې دروازې راووتل. ټول لمر ته ولاړې نوې لنګې شوې غوا ته ور وګرځېدل.

پاچا په خوند وويل:

–ياره رحمدله! اجبه بډوګی (قندولکه) سخوندره يې نه ده!؟ پر دې تور تندي خو يې دا سپين خال يوه دنيا ارزي.

عبدالرحيم وويل:

–رحمدله! ستا د غواوو ښه ذات دی، يوه سخوندره دې له ما سره هم ويل کړې وو.

ټول چوترې ته وختل، باتور له بدنی او چلمچي سره تيار ولاړ و.

رحمدل وويل:

–حاجي صاحبانو! زحمت مو وبخښئ، تر باغه ډېره لاره وه، ډوډۍ سړېده، همدلته مو سرشته ونيوله.

يوه يوه لاسونه پرېمنځل. کوټې ته ننوتل. حاجي شمشېرخان تر ټولو لوړ کېناست.

پاچا ډک دسترخان ته وکتل، و يې ويل:

–رحمدله! دومره زحمت ته ضرورت نه و، ساده ښوروا بس وه.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه زحمت. یاران دې ژوندي وي.

پیشو د کوټې کړکۍ ته ورغله. ستمی يې واورېد، هیلی د چوترې په ټیټه ختېینه زینه نهشوای راختلای.

پیشو ور غږ کړل:

–اوږدغوږی راغی.

هیلی ټوپ کړل، چوترې ته ور پورته شوه. په وارخطايي يې شا و خوا وکتل، سپی نه و.

پیشو وويل:

–راځه! کله کله ډار هم ښه وي.

هیلی کړکۍ ته ورغله، غړی يې اوږده کړه. و يې ويل:

–د څلورو نفرو لپاره نو دومره مصرف!؟ ټوله کوټه ډک دسترخوان نیولې ده!

پیشو وويل:

–دا خلک عزت په مصرف کې ګڼي. رحمدل خو لا ښه دی، ګذاره يې کېږي، خو ډېر خواران خلک لا ډېر مصرف د مېلمه عزت بولي. دا ځو ورځې مخکې مې دوه کسان ولیدل. یوه يې په خواره خوله له بله پور غوښت، ویل يې چې مېلمانه لرم. پیسې يې ورکړې، په هماغه ورځ يې چاغ وری واخیست. ټوله ورځ همالته وم. په سرې باندې غربت ختم و، ښځې يې له ډېر ټوخي ساه نهشوای ایستلای. ماشوم يې ناروغه و، یوه کوټه يې لوڅه وه، بلې يې زوړ پلاستېکي فرش درلود.

غرمې ته مېلمانه راغلل، د سرې ملګري وو، نسونو ته يې غوښې ور واچولې. ماسپښين ساراګشت ته تېر شول. ډکې ګېډې تشې شوې، نه ما کړې، نه تا. بس! یوازې سړی غیرتي وګڼل شو.

مېلمانه لاړل، غیرتي چیلم ته کېناست. سترګې يې ځلېدلې، کله کله به په بربتو کې خندا ورغله، داسې ښکارېده لکه په ذهن کې يې چې د مېلمنو وروستی خبره ورګرځېدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

“والله! فلانيه، د مور شيدې دې شه، ډېر غيرتي يې.” خو له کوټې يې د ناروغ ماشوم ژګېروي راتلل. ښځه يې دوه ځله ورته راغله، و يې ويل چې وه سړيه، د خدای روی ومنه، ماشوم مري. سړي ناره کړه چې څه وکم، پوروړی يم، ډاکټر او دوا پيسې غواړي، په جېب کې يوه روپۍ نه لرم.

ښځې ژړل. ده په راډيو کې سندره اورېده. سترګې يې له غروره ډکې وې. وړه خبره نه وه، غيرتي و.

هيلی وويل:

–خو ورته وګوره. ټوله کوټه ډکو غابونو نيولې ده. دا خوراک د شلو کسانو هم بس دی.

پيشو وويل:

–اه! کم خوراک يې نو بله بې‌غيرتي ده. دلته دوو نفرو ته د اتو کسانو تياری نيسي. هر څه بايد تر بسو څو واري ډېر وي. که مازې يو څه کم شي؛ نو پېغور يې ګڼي. رحمدل څلورو کسانو ته شپږ منه پسه حلال کړ.

–خو اوس مې د رحمدل دوې کشرانې لوڼې وليدې. په باغ کې ناستې وې، يوې د کميس ارمان درلود، بلې ټيکری غوښت. د دې مېلمستيا پنځمه برخه مصرف هم تر مېلمنو ډېر و. په پاتې پيسو يې ټولې لوڼې پټولای شوای.

پيشو غلې وه.

د حاجي عبدالرحيم غږ راغی:

–ياره حاجي صاحبانو، دا د واکسين له والو سره به څه کوو؟ ستاسې کلي ته هم درغلي وو؟

پاچاپه ډکه خوله وويل:

–هو! وايي چې د واکسين د والو امنيت وساتئ.

حاجي شمشېرخان ته يې وکتل، حاجي بسته ورون خولې ته نيولی و. پاچا وويل:

–شمشېرخانه! ته څه پکې وايې؟

حاجي په ډکه خوله وويل:

–داخبرې په کېدو نه ارزي. له خوراکه مو باسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هیلی! باز ته وګوره! کوناټي یې وخوځېدل، وا یې وره! یوه خبره، خو پخه خبره کوي؟

باز وویل:

–واکسین څه په ډګ... وهئ. پخوا نه و، اوس دې هم نه وي، په دومره جنجال نه ارزي.

پیشو وویل:

–د همدې پوهاند صاحب یو لمسی ګوزڼ وهلی

پاچا وویل

–دا د نجونو د مکتب خبرې هم ماغزه را ایشولي دي. ها بله ورځ هم ولسوالي ته له ولایته د حکومت سړي راغلي وو. ویل یې چې لوی پل په یوه شرط درته جوړوو چې د نجونو مکتب به له بیا ترمیمه وروسته ساتئ.

حاجي شمشېر خان په ډکه خوله وویل:

–پربېږدئ داخبرې! د خپل پلار او نیکه شملې مه ټیټوئ، نه مو مکتب په کار دی، نه پل، نه پلچک، نه سړک. زه خو وایم چې دا د هلکانو له مکتبه هم خدایکه ښه ورځ ووینئ! رحمدله، د دې نوې لنګې غوا سخوندرې دې ډېر خوند راکړ. نه به یې کې را؟

د رحمدل سترګې وځلېدې. په بېړه یې د فیرني پیشقاب ور ببرته کړ. و یې ویل:

–ولې نه حاجي صاحب، تر تا ځار! خو اوس غوا پرې لوشو.

حاجي شمشېرخان وخندل:

–زوروره، نو ما سمدستي کله پرې پکې اچولی دی.

پیشو سوکه وویل:

–اخ! پل، مکتب، پلچک، سړک... د وطن ابادي څه کوي! د غوا سخوندره مهمه ده.

پاچا وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-حاجي شمشېر خانه! په نورو تېز ورځې، خو په خپله خبره نه يې ولاړ.

حاجي شمشېرخان ور وکتل.

پاچا وخندل:

-ځان داسې ناکاره مه اچوه، خپله دې راته ويلي وو چې د کلات د جلدک تازيان نوم لري. دا وار يو کونګرى درته راوړم. دوه ځله لاړې، خو...

حاجي شمشېرخان په خبره کې ور ولوېد. په خندا يې وويل:

-پاچا! غوټ درته مات يم، خو که به درواغ درته وايم، اورته دې رابانديې طلاقه يي! څو وارې مې په زړه کې را تېر شوې، خو ډېر مصروفه وم، سر ناخلاصه خلک دي، څو ځله مې د کوکنارو د کرلو چل ور وښوو، نوى تخم مې ور ووړ. بوجى-بوجى اصل کود مې ورته واخيست، خو کوکنار وکري، په پاللو يې نه پوهېږي، غوزې يې وړې راشي... خير، بل ځل مې نه هېرېږى. هاغه د مستو کاسه را بېرته که.

رحمدل وويل:

-باز حاجي! ته ونيسه، اجبه د سينې پسته غوښه ده. نه دې په عذابوي.

باز! غټ ټېغ را وايست. رحمدل په لاس کې نيولې بوټۍ بېرته په پيشقاب کې کېښوده.

پيشو وويل:

-دې ته وايي دروند او هوښيار. عالمانه خبره يې ونه کړه، رحمدل يې په ټېغ وپوهاوه چې ډک يم.

حاجي شمشېرخان پر خپلو غوړو شونډو توليا تېره کړه، و يې ويل:

-ياره رحمدله! لکه چې دا نوې کډه دې ښه لاس لري، اخېري څو وارې ډوډۍ دې له خونده ډکې وې.

عبدالرحيم په خبره کې ور ولوېد:

-په دويم واده به دې د کور عزت خوندي وي. سپينه مامد دينه به درته وکم، زما خو درېيمې ته هم نيت دى.

ټولو وخندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خندا وويل:

-در واخلئ، لاس مه نيسئ.

له هرې خوا درانه ټېغونه راغلل، بيا تر ډېره شکرونه ايستل کېدل.

دعا وشوه. مېلمانه لا باغ ته له پرې شوې وره نه وو وتلي چې له دالانه ښځې او نجونې راووتې. ټولو کوټې ته ور منډه کړه، د کېناستلو په حال کې بې لا پيشقابونو ته لاسونه ور وغځول.

پيشو وويل:

-د دې نجونو کولمې يوازې د مېلمستيا په وخت غوړېږي.

هيلۍ ور وکتل:

-خو دوی د سړيو پاتې شونې خوري. کاشکې بې په دېګونو کې ځانونو ته يو څه پرېيښې وای.

پيشو وويل:

-خبره دې ژر هېرېږي. درته و مې ويل چې دا خلک څلورو کسانو ته د شلو نفرو خوراک ږدي، عزت بې ګڼي.

هيلۍ بېرته غړۍ اوږده کړه، وړو نجونو په خپلو غاښونو له هډوکو غوښې شکولې.

هيلۍ وويل:

-خو دا نجونې او ښځې تر اوسه ولې غلې وې. ټولې په يوه تنګ دالان کې راټولې وې. ان د وړو نجونو هم چوپ نه خوت. داسې لکه په دې کلا کې چې د ښځې يا نجلۍ په نوم هيڅ ژوندی ساری نه وي.

پيشو وويل:

-له غږېدا منع وې.

-ولې؟

پردي نارينه بې بايد غږ وا نه وري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پوه نه‌شوم.

-خدای دې پوه که. دلته د ښځې د غږ اورېدل هم د نارینه‌وو شهوت پاروي.

پیشو روانه شوه.

هیلی وویل:

-څه کوې؟

-د اورېدغوږي ساه مې واورېده.

هیلی شا و خوا وکتل:

-دلته خو نه‌شته.

پیشو وویل:

-ته یې نه اورې.

پیشو کادانې ته ننوته. و یې ویل:

-سېرلیه! خوله دې پټه که، ډېر بد ښکارې.

لاړه، پر پروړه پرېوته.

چرګې وویل:

-هیلی دې څه کړه؟

پیشو ور وکتل:

-چرګې! که نور نه وي، د دې چرګوړو تر مخ خو لږ هوښیاره غږېږه. هیلی خو په ما پورې سرېښ نه ده.

سېرلي ور غږ کړل:

-نن خو بیا تیار رحمدل یې. خبره نه درسره کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيلۍ راغله. چرګې ته نږدې پرېوته.

ټول غلي وو. يوازې د سېرلي غاښونه سره لګېدل. شخوند يې واهه.

پيشو سر پورته کړ:

-چرګې! چوچوڼي دې ويده دي؟

چرګې وويل:

-پام چې مرداره خبره و نه کړې.

پيشو بېرته پر پروړه سر ولګاوه. سوړ اسوېلی يې وايست.

هيلۍ وويل:

-پيشو! زړه دې ډېر ډک دی!؟

-ورک يې که، دې وطن ته مې خوا بدېږي.

سېرلي وخندل:

-نوې خبرې دې زده کړې؟

پيشو وويل:

-مردارخوره، نوې خبرې نه دي، دا وطن خو زما هم دی، ستا هم دی، د چرګې هم دی. لږ احساس پيدا که. ته او رحمدل څه فرق سره لرئ!

هيلۍ وويل:

-خو نور خلک به داسې نه وي، يو څه د وطندوستي حس به لري.

پيشو تر يوه وخته غلې وه، بيا يې سر پورته کړ:

-هيلۍ! زه په دې کليو کې ډېره ګرځېدلې يم. دلته پنځه نوي فيصده خلک رحمدل دوی دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلې شوه. وېې ويل:

–واوره! يوازې د يوې ورځې کيسه به درته وکم. موچي مې وليد، سړي ته يې د بوټونو اصلي پسکی ور وښوو. سړي مازې سترګې ترې واړولې، موچي په بوټ کې ارزان بيه پسکی کېښود. دهقان ته ورغلم، په پټي کې د شکېدلو رومي بانجانو لوبې کوټې ته ناست و. سرې پلاستيکي خلطې ورسره وې. دا رنګ د خلکود غولولو لپاره و. خام روميان هم سره پکې ښکارېدل. دهقان د خلطې څنډو ته سالم روميان اېښودل، منځ يې له خوسا او چينجنو روميانو ور ډکاوه.

قصاب ته ورغلم. خدای خبر، په کومه زمانه کې يې يو غويی حلال کړی دی، خو د هماغه غوايي يوه ټوټه سپين پوستکی يې ساتلی، تل هماغه پوستکی د ميښې په ورون پورې سريښوي، مانا ها خلکو، مېښه نه ده، د ځوان غوايي غوښه واخلئ. تلې ته مې وکتل، دلته ټول قصابان تلې دومره پورته ږدي چې مشتري ته يې منځ نهشي ور ښکاره. کار يې کړی وي، په تله کې يې مخکې له مخکې وازګې او برزې اچولې وي.

د هلکانو له مکتبه تېرېدم، پسپسی مې واورېد، ور وګرځېدم، مدير له دوو دوکاندارانو سره ولاړ و. ورته ويل يې چې د شپې يوه بجه څلور خرې راولئ، بس! د مکتب کتابونه او کتابچې مې تيار درته بېل کړي دي، خو په نرخ کې به يې بله نه کوئ. تر دې يې ارزانه نهشم درکولای.

ډاکټر مې وليد. له ښاره خپل کور ته راته، په ټليفون کې يې خندل، ويل يې چې بېغمه اوسه. د شرکت ټولې روغې او تاريخ تېرې دواوې دې پر ما، زما يوه نسخه به هم ستا له دوا پرته نه وي، يو په دوه به يې درته خرڅې کم، خو څلوېښت فيصده ګټه غواړم.

نوي جوړېدونکي سړک ته ورغلم. له مسلح عسکرو را لرې درې لوکس رېږې خرېيلي نيکټايي کړي کسان ولاړ وو. له نږدې مې غوږ ورته ونيو، لاړې يې سره بادېدلې، د سړک د موادو، د کاريګرو د پيسو او د تېلو په غلا نه سره جوړېدل. يو بل ته يې ګوته نيوله. تا ډېرې واخيستې، ما ته لږ پاتې شوې.

اخ! له چا ګيله وکړو. دلته هر يو تر خپله وسه غل دی.

پيشو غلې شوه.

هيلی وويل:

–مانا ټول بد دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سر پورته کړ:

–ښه هم شته، خو ډېر کم، په مردار ډنډ کې یو سطل پاکې اوبه نه چلېږي. یوه ورځ مې یو سړی ولید، ښځه یې تازه لنګه وه، ده له کارېزه منګی ډکاوه. بس! په ټول کلي کې متل شو. پلانی د ښځې سپی دی.

یو بل مامور مې ولید، رشوت یې نه اخیست، همکارانو یې لېونی باله، د کور وال ور نه خپه وو، ویل یې چې نورو په همدې ساده ماموریت کې موټرې واخیستې، خو د مور، وال د یوې خوا نه دی... دا خلک په رڼا ورځ د خپلې ښځې، اولادونو، خپلوانو، دوستانو... تر مخ په ډېر افتخار حرامې پیسې ګټي. یو هم نه ورته وایي چې وه پلاره، وه وروره، وه مېړه، وه خپله... ته خو لس، دوولس زره معاش اخلې. دا ارګاه و بارګاه، د اتلسو زرو ډارلرو موټر، لوکس کور، په دوو میاشتو کې د اتو زرو بوټونه، د لسو زرو دریشي... دې له کومه کړل؟ برعکس، ټول افتخار پرې کوي، رشوت ته یې نوی نوم ورکړی، پیداګیري ورته وایي.

دلته سیند نه دی چې د سپي په خوله مردار نه‌شي، دلته ټوله د سپي خوله ده. ګناه ثواب ګڼي، د وطندوستي بوی هم نه‌شته. په دې خاوره د یوه هم زړه نه سوځي. بس، لکه د لاندې پسه چې د الپیلو له پاره تیارېږي! ټولو لاسونه ور اچولي دي، نر هغه دی چې ګوتو ته یې دېرې وړې ورشي.

هیلۍ وویل:

- خو دا خلک به له اوله داسې نه وو. دوی د پلار، نیکه شملې ډېرې یادوي، پخواني به یې د کار خلک وو.

پیشو روانه شوه، تر سوري یې سر وایست، و یې ویل:

–هیلۍ! راځه!

دواړه باغ ته لاړل. مېلمنو لمونځ کاوه.

پیشو ونو ته وکتل، کېناسته، و یې ویل:

–هیلۍ! یو څه وخت باید ماتله شو.

هیلۍ حیرانې سترګې ور واړولې؟

–ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل دوی خو نه يې چې ببړه کوي!

ښه شېبه ووته، کارغه راغی، لنډه دوره يې ووهله، پر ټيټ ښاخ کېناست. ناري يې کړې:

-کاغ، کاغ، کاغ...

پيشو وويل:

-رائحه.

دواړه کارغه ته ور نږدې شول. کارغه له کوچني هډوکي غوښه جلا کوله.

پيشو ور غږ کړل:

-کارغه! څو کلن به يې؟

کارغه پرته له دې چې ورته وګوري، و يې ويل:

-پيشو! له رحمدله به څه زده کړې. ډېره شخصي پوښتنه دې و نه کړه!؟ دا يې تا ته زما سن مالوم، څه فايده!؟

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-خدای که دې په دې تور مخ مينه يم، د سن مالومول دې زما له دويمې پوښتنې سره ارتباط لري.

کارغه وويل:

-سمه ده، درته و به يې وايم، کابو يو سلو اوياوو ته رسېږم. هله نو، د مطلب خبره کوه!

-کارغه، رحمدل دوی په خپلو پلرونو او نيکونو ډېر نازېږي، هره خبره يې په پنځه زره کلن تاريخ، پخوانی پوهه او غيرت ختمه شي. تا خو ډېر عمر کړی، دا خلک کومه کارنامه لري چې موږ نه يو ترې خبر؟ برق يې کشف کړی، کښتی يې جوړې کړې، سپوږمۍ ته ختلي، د کوم خطرناک مرض دوا يې جوړه کړې...څه يې کړي؟

هډوکی ولوېد. کارغه خلاص وزرونه پسې را کښته شو. پر هډوکي يې منبوکه ووهله. هيلی ته يې وکتل، و يې ويل:

-دا خو مې نوې وليده!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–څه یې کوې! رحمدل وویشته. زما د خبرې ځواب دې را نه کړ.

کارغه وویل:

–له پنځه زره کلن تاریخه یې نه یم خبر، خو د رحمدل دوی پلرونه او نیکونه را مالوم دي. بس! رحمدل دوی ته ګوره، که په دې خلکو کې پوهه وینې؛ نو پخواني یې هم عالمان وو، که نه له رحمدل دوی یې ټکی فرق نه کېده.

هیلۍ وویل:

–خو څنګه خلک وو؟

–ویده. ټول عمر ویده. په یوه وطن کې هم د غرمې خوب نه‌شته، خلک کار کوي، خپل ژوند جوړوي، وطن ابادوي، خو دوی به هم لکه رحمدل دوی شپه ورځ په خوب تېر کړل. سهار چې به را پورته شول، په ټول ملک کې به پردي ګرځېدل. په دې به نه وو خبر چې دا څوک دي، ملک یې څنګه ونیو، له کومه راغلل، څنګه راغلل، ولې راغلل، چا راوستل... بس! نه پوښتنه، نه بازخواست، نه د وطن مینه، نیمایي رحمدل دوی به د پیسو لپاره د خپلو خلکو او خپل وطن پر ضد له پردیو سره ودرېدل. نورو ته به چې پیسې او مقام ور و نه رسېدل، مخالف به شول، تورې او ټوپکې به یې را واخیستې، پردي به کرار ناست وو، رحمدل دوی به په خپلو منځو کې سره وخوړل. دا وژنه، ها وژنه، له یوه لاس پرې که، له بل سر، د یوه کور ته اور واچوه، بل...

یوه خوا به یې ختمه کړه، بیا به یې پردو ته پام شو، پسې وا به یې خیستل، وروسته به په خپل منځ کې نه سره جوړېدل. هر یوه به پاچاهي غوښته. ورور به له وروره سترګې و ایستې، زوی له پلاره. په لکهاوو غاړې به پرې شوې. سرونه به ولوېدل، اخېر به یوه قدرت ونیو. ښځو، مینځو او کبابونو ته به یې ور پام شول. هر پاچا به لکه چرګ په لسګونو چرګو کې پروت و. یوه نه، دوې نه، درې نه، څلور نه، لسګونه او سلګونه ښکلې ښځې او نازکې مینځې به پرې راټولې وې. د شپې به یې مستي کوله، د ورځې به ویده و. عامو خلکو به هم د غرمې خوب نه هېراوه. بله ورځ به بیا همدا کیسه له سره تکرارېدله. دوی به ویده وو، نورو به سلامت ملک لاندې کړ. له سره به یې سترګې وموښلې، په جوش به راغلل... نیمایي به له پردو سره ودرېدل، چا ته چې به پیسې او واک ور و نه رسېدل، تورې به یې را واخیستې، وینې به وبهېدې، له دواړو خواوو. ..

کارغه غلی شو، په هډوکي پسې یې مښوکه واچوله، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې نړدې دوو سوو کلونو کې دوه، درې د کار خلک پيدا شول. له رحمدل دوی سره يې فرق درلود. له زړه يې د وطن جوړېدا غوښته، له خلکو سره يې مينه وه، تعليم ته يې پام ور واړاوه، مکتبونه او کارخانې يې جوړې کړې، پوځ يې په پښو ودراوه، د بند، برق... ربل په فکر کې شول.

دوی غوښتل چې رحمدل دوی ويښ او د نورو ملکونو سيال کړي، د ژوند خوند ور وښيي، ورته ووايي چې وطن د ټولو مور ده، مه يې خپه کوئ. اباد يې کړئ. اه خلکو! ويښ شئ...

خو رحمدل دوی وېښېدا نه غوښته، وطن يې د غرمې له خوبونو ځار کړ. همدا نېک خلک يې پسې واخيستل... ځوک يې مړه کړل، ځوک يې له وطنه وشړل...

رحمدل دوی په سوله او هوساينه کې ناروغه کېږي. دوی له کراري، انساني ژوند او ابادي سره حساسيت لري، لکه لېوان يوازې په وينو کې خوشاله دي. ووژنه، ووژنه، ووژنه...

کارغه والوت.

هيلی مېلمنو ته وکتل، يو هم نه و، نيازی او سايرې توشکې او بالښتان ټولول.

پيشو او هيلی ورغلل. شېبه وروسته رحمدل راغی.

سايرې د نيازی غوږ ته خوله ور ټيته کړه.

پيشو وويل:

–ورته و يې ويل چې شيرين اغا ته وايم، خوشاله دی. خبره به مې ومني.

سايره خپل پلار ته ورغله، په خواره خوله يې وويل:

–شيرين اغا! يوه خبره مې منې؟

رحمدل تريو ور وکتل.

نجلی خوله کړه کړه:

–نوې مور وايې چې دا درې مياشتې د پلار کره نه يم تللې، خير دی، يوه شپه اجازه ورکه، مور يې سخته ناروغه ده. بس! سهار چايو ته به بېرته همدلته وغواړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل سترګې رډې راوختې:

-بس، بس، په اوږو يې مه راسپروه. مور يې هيڅ بلا نه ده وهلې.

غلی شو. نيازی ته يې وکتل، ناره يې کړه:

-وه د سپي لورې! پزه دې را پرې کړه، د هندوانو په يوه غوري کې يوه پنجه ولې کمه وه!؟

پيشو وويل:

-اخ! نفرته! دومره ښکلی دسترخوان، رنګارنګ خوندور خواړه او ګڼ لوښي يې هېر شول، خو يوه پنجه يې په ذهن کې پاتې ده.

(۸)

تياره وه، پيشو پر پروړه سر ايښی و.

چرګې وويل:

-پيشو! غلې يې!

پيشو وويل:

-فکر وهم.

-څه فکر؟

-د رحمدل.

-څنګه؟

يوازې يوه ورځ! بس! رحمدل په يوه ورځ کې انسان کېدای شي. هم به پخپله له ژونده خوند واخلي، هم به کورنی ته خندا ورکړي، هم به يې وطن ته خپله برخه خير ور ورسېږي.

په تياره کې د سېرلي غږ راغی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګۍ! ولې دې وغړوله، هماغه فکرونه بې ښه وو.

هیلۍ وویل:

ـ سېرلیه! ته بې مه اوره.

غلې شوه، و بې ویل:

پیشو، ما او چرګې ته ووایه. رحمدل څنګه انسان کېدای شي!؟

پیشو اوږده وغځېده. و بې ویل:

-رحمدل مې په فکر کې یوازې یوه ورځ انسان کړ. ټول غمونه ختم شول.

چرګې وویل:

-زړه ته مې نه لوېږي.

پیشو وویل:

-اسانه ده.

هیلې په خبره کې ور ولوېده:

-مورې هم خبرې کړه.

پیشو وویل:

-سمه ده. زه به مې یوازې د یوې ورځې فکر درته ووایم. تاسې وایاست ښه!

هیلۍ او چرګې په یوه غږ وویل:

-ښه.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–نن شپه تېره شوه، رحمدل مې په خپل فکر کې سبا سهار وخته له خوبه را پورته کړ. چوترې ته ووت، نیازی په بېړه بدنۍ ته ورغله، خو ده وار ړومبی کړ. بدنی يې ور پورته کړه، موسک شو، و يې ویل:

–ته خو مې مزدوره نه يې. زما غوندې انسان يې، خدای لاس او پښې راکړي، ولې خپل کار په نورو وکم!؟

نیازۍ په چوتره کې حیرانه ودرېده، رحمدل بمبه ووهله. اودس يې وکړ، نیازۍ تولیا ورته ونیوله. رحمدل مننه ترې وکړه، د نیازۍ سترګې ردې را وختې. باور يې نه راته، رحمدل او مننه!؟

رحمدل جومات ته لاړ. کتارونه سم شول، رحمدل ورغی، په لومړي ځل د خپل تره د زوی انځرګل تر څنګ ودرېد. تربره يې حیرانې سترګې ور واړولې. رحمدل ورته موسک شو.

جمع خلاصه شوه. انځرګل کور ته روان شو، خو تر شا يې د پښو ترپی واورېد، ور مېړ يې کوږ کړ، رحمدل ور پسې و. انځرګل ګامونه ګړندي کړل، رحمدل هم چټک شو، انځر ګل خپل کور ته ننوت. د کلا لویه دروازه نه پورې کېده، ور و يې کتل، رحمدل د دروازې په لیخک کې پښه ایښې وه.

انځرګل حیران ودرېد، رحمدل دروازه ټېله کړه، انګړ ته ورغی. وار له واره يې ناره ونیوله:

–د تره کدې! چېرې یاست؟

له دالانه د یوې وړې نجلۍ خوشاله غږ راغی.

–ابی! شیرین اغا دی.

ښځې وویل:

–خوب وینې!؟ شیرین اغا خو له جلا کېدا را باده زموږ کور نه دی لیدلی. دلته کله راځي!؟

رحمدل ور ناره کړه!

–راغلی یم.

وړه نجلۍ په بېړه له دالانه را ووته. خندل يې. رحمدل ټیت شو. د وړې نجلي له تندي يې مچو واخیسته. له کوټو ښځې، ماشومان او ځوانان را ووتل. ښځې او ماشومان خوشاله ښکارېدل. ټول تر رحمدل را تاو شول. په سترګو کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې رغړېدلې، د کور کهول پوښتنې بې کولې... خو ځوانان له خپل پلار انځر ګل سره ګوښه ولاړ وو. په رڼو سترګو بې رحمدل ته کتل...

یوې ځوانې نجلی په چوتره کې سره غالی هواره کړه. بالښت بې کېښود، خو رحمدل دالان ته ورغی. پر زاړه، سپېره لیمځي بې پلتی ووهلې. نجلی په منډه نوی بالښت ورته راووړ. رحمدل غټې سپږمې کش کړې. په خوند بې وویل:

-اه! څه خوږ بوی، په تناره کې څه دي؟

د انځرګل ښځې په خوشالی وویل:

-شیرین اغا! غرمې ته مو کټوه بار کړې ده.

رحمدل په خوند وویل:

-غوښه به پخه وي؟

ښځه په بېړه تناره ته ور ټیته شوه. کټو بې را وایسته. یوه ټوټه غوښه بې په ګوتو کې ټینګه کړه، په خوابدي غږ بې وویل:

-لږ خامه ده.

د ګاز ډبه بې ور کش کړه.

رحمدل ناره کړه!

-مکی! غوښه به غرمې ته خورو. کوچ راواخله!

په لنډ وخت کې د رحمدل مخې ته د شیدو چای، تازه کوچ او توده ډوډی کېښودل شول. دالان ډک و، ښځو او ماشوانو په مینه رحمدل ته کتل.

رحمدل په ډکه خوله ناره کړه:

-په تربره باندې خدای نه ده خوړلې. اوس به له خپلو ځوانو زامنو سره په چوتره کې ناست بې. وایې به چې دا نابللی مېلمه له کومه شو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجونو او ښځو وخندل.

رحمدل خپل غږ په زوټه کړ!

–وه غټسرې انځرګله! دا خو دې و نه ویل چې پردی به ولې یې؟ خپل تن، وجود، سکه د تره زوی مې یې، همدا اته کاله مخکې لا سره ګډ و. ماشومتوب مو یو ځای تېر کړی، ګډ مو خندلي، ګډ مو ژړلي، په ګډه مو د ګډ کور رمه پېولې، په ګډه به ګډې انا د ناتار کاسه راته ایښودله، ګډ نیکه به نکلونه راته ویل، یو ځای به لمبېدو. یو ځای به مو د دالانه پر سر د غومبسو ځالې را اچولې. په یاد دې دي، په ما دې څومره خوا بدېده. غومبسې زه وچېچلم، خو ژړل تا.

غلی شو. په ډکه خوله یې ناره کړه!

ـ راشه، زما له سووبه به په خپل کور کې په ګېډه موړ شې. تر اوسه به دې دومره نويين (تازه) کوچ نه وي خوړلي.

ماشومانو وخندل، خو د ښځو سترګې له اوښکو ډکې وې.

له چایو وروسته رحمدل چوترې ته ورغی. ډله ماشومان او ښځې پسې را ووتل. رحمدل حیرانو نارینه‌وو ته وکتل، په زوره یې ټېغ را وایست. و یې ویل:

–د تره کډې!؟

ښځې منډه ور واخیسته.

رحمدل وویل:

–غرمې ته یوه ډکه کاسه ښوروا را ولېږه.

غلی شو. انځرګل ته یې وکتل، و یې ویل:

–د انځرګل برخه غوښه به هم ورسره وي.

ځوانې ښځې په بېړه وویل:

–سمه ده شیرین اغا! په غبرګو سترګو.

یوې پېغلې په بېړه بوټونه ورته سم کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل تر چوترې کښته شو. څو ګامه يې واخيستل. ودرېد، ورمېږ يې کوږ کړ.

–د تره کډې! غټېسري ته ووايه چې سبا غرمې ته مې ټول مېلمانه ياست. نر، ښځې، ماشومان. يو به هم نه پاتې کېږي.

رحمدل خپل کور ته لاړ. باتور د چوترې په زينه کې کلاشينکوف پاکاوه. رحمدل يې له لاسه ټوپک ور واخيست. په ځا کې يې واچاوه. وړو زړو په حيرانی ورته کتل.

رحمدل وويل:

–باتوره زويه!له ټوپکه خدای که ښه ورځ ووينې، د مرګ وسيله ده، يا به بل وژنې، يا ځان. سر له سبا به مکتب ته ځې.

چوترې ته وخوت، ټولې لونې يې پر ټنډو ښکل کړې. نجونو ژړل، په لومړي ځل يې د پلار مينه ليده.

رحمدل خپلې غبرګې وړې لونې ټېر ته ور نږدې کړې، و يې ويل:

–تاسې به هم په لنډ وخت کې مکتب ته ځئ.

نجونو په راوتلو رډو سترګو ورته کتل. يوې وړې نجلی يو دم وخندل:

ــشيرين اغا! درواغ خو نه وايې؟

د غيرت غږ راغی:

سپين‌سترګې! پلار ته څوک داسې نه وايي!

رحمدل وويل:

–نه غيرته زويه! په دې کور کې هر څوک د خبرو حق لري. که څوک غلطي وکي، په ارامه يې پوه که.

کوکوګلې وويل:

–اول خو د نجونو مکتب نه‌شته، دويم خلک به څه وايي؟

رحمدل په خبره کې ور ولوېد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–زموږ لوی مشکل دا دی چې د ځان لپاره نه، د خلکو لپاره ژوند کوو. تعليم په نر و ښځه فرض دی. پاتې شوه د مکتب خبره! زه بې په خپل مصرف جوړوم.

رحمدل خپلې ورې لور ته وکتل، يوه پايځه بې پرې وه. و بې ويل:

–غيرته زويه! ټولې نجونې په موټر کې درسره کېنوه. د ولسوالي په بازار کې چې بې څه به کار و، خوښ دې بې کړي.

د غيرت تندی تريو شو:

–شيرين اغا! داسې نو څوک نه کوي! زه به بې ورته راوړم.

رحمدل وويل:

–نه! تا ته مې تېر اختر يوه سدرۍ راوړې وه، تر اوسه لا پرته ده، ويل دې چې رنګ مې بې خوښ نه دی. دوی هم زړه لري.

سايرې ته بې وکتل، و بې ويل:

–بچکې! ما وبخښه. نه پوهېدم. يو تان ټوکر به مې راووړ، جامې او د کوټو پردې به مو له يوې ټوټې وګنډلې. په دې کې څه بده ده چې په خپله خوښه ځانونو ته ټوکر، څپلی او ټيکري واخلئ.

د سايرې سر بې پر خپل ټټر پورې ولګاوه. په ژړغونې غږ بې وويل:

–اه ګرانې! پلار دې وبخښه. ښه ده چې کونډه ته مې ور نه کړې.

غلی شو. سايرې حيرانې سترګې ورته نيولې وې.

رحمدل وويل:

–له دې وروسته به په دې کور کې له نجونو نظر اخيستل کېږي. دا د دوی شرعي حق دی، چېرته چې بې خوښه نه وه، نه به بې ودوم.

يو دم بې وژړل. په ژړا کې بې له ټولو بښنه وغوښته. خپله سپکه خوله بې ياده کړه، و بې ويل چې سر له اوسه به پوچ پاش نه وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلا لویه دروازه خلاصه شوه، په تراکتور پسې اوږده ټېله ترلې وه. راغی، د انځر ګل دوو زامنو د وهل شوې چنار ځلور، ځلور متره لرګي له ټېلې کښته کړل.

رحمدل ورغی، د تربره زامنو ته يې غېږ ورکړه. د انځرګل زامنو ځمکې ته کتل. يوه يې په خواره خوله وويل:

-پلار مې ځان ملامت ګاڼه. ويل يې چې چنار ستاسې حق و.

رحمدل يو ځوان تر لاس ونيو، خو ځوان بخښنه وغوښته، و يې ويل چې اوس کار لري، چايو ته به بل وخت راشي.

ځوان د تراکتور اشټرنګ ته کېناست، بل تشې ټېلې ته ور وخوت.

اشټرنګ ته ناست ځوان وويل:

-شيرين اغا! پلار مې ويل چې سبا غرمه ډوډۍ ته درځو، خو په يوه شرط! بلې غرمې ته مو ټاسې ټول مېلمانه ياست.

رحمدل وخندل. چوترې ته يې وکتل، د ټولو سترګې له اوښکو ډکې وې. رحمدل ورغی. ښځې او اولادونه پرې ور ټول شول.

رحمدل وويل:

ګورئ! انځر ګل دوی مو تن او وجود دي، د ټولو په رګونو کې د يوه نيکه وينه جريان لري. تګ راتګ به ورسره پالئ!

کوټې ته لاړ. ډم يې په تليفون را وغوښت. لسو بجو ته يې وېښته ور جوړ کړل، په رېږه يې لاس ور وواهه. تشناب ته ننوت. اول يې غاښونو ته برس او کريم ونيول، بيا تر اوبو ووت. پاک کالي يې واغوستل. په چوتره کې ودرېد. نيازۍ وچې سترګې ورته نيولې وې.

د نيازۍ کتلو خوند ورکړ. د نسوارو قوطی يې تر بام واړوله.

باغ ته لاړ، د خرې د ويشتلو ځای ته يې وکتل، سر يې وځرېد. پټارۍ ته ودرېد، غريو واخيست، سلګۍ يې کړې، په ژړا کې يې وويل:

-اه! نجيبې بچکې. تر پايه مې ډاکټر ته ور نه وستې. دا ګنهګار پلار دې وبخښه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیغې شوې، رحمدل ور وکتل، باتور خپله خور تر څنګ نیولې وه. رحمدل پر خپلو لندو سترګو څادر تېر کړ. ورغی. باتور یې تر مټ ونیو، وېې خاندہ، ورته و یې ویل چې که دې بیا سایرې ته څه ویلي وو، نو د سایرې بچکې پښو ته به دې حلال...

یودم غلی شو، د حلالېدا له ټکې یې کرکه راغله، و یې ویل:

-باتوره! دا نجونې هم زما اولادونه دي، دوی هم په هماغه اندازه راباندې ګرانې دي، لکه ته او غیرت. پام! دویم ځل لاس پورته کېدا به دې و نه بخښم.

باتور کور ته لاړ، سایره د پلار غېږې ته ور لوېده، و یې ژړل. رحمدل پر ککری ښکل کړه، سترګې یې له اوښکو ډکې شوې، و یې ویل:

-نور به مو غم ته نه ورکوم.

خپله لور یې تر لاس ونیوله، هوار شوي لیمڅي ته ورغلل. رحمدل وویل:

-سایرې بچکې! فرش کوچنی نه دی؟

نجلۍ په حیرانی ورته وکتل:

-نه شیرین اغا! ته او وروڼه مې هر وخت په همدې لیمڅي کېنئ.

رحمدل وخندل:

- خو ټول نه ورباندې ځاېږو.

سایرې خپل پلار ته کتل.

رحمدل وویل:

ـ هله لورې، تر ټولو لوی فرش راوړه، له دې وروسته به ټول یو ځای ډوډۍ خورو.

نجلۍ حیرانې سترګې ورته نیولې وې. باور یې نه راته.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-لکه چې له خپل پلار سره یو ځای ډوډۍ خوند نه درکوي؟

د سایرې په سترګو کې اوښکې را ټولې شوې. کور ته یې منډه کړه.

رحمدل پر لیمڅي کېناست. سرې یې له تازه هوا وپړسول. له ځان سره یې وخندل. په لومړي ځل یې خپله خندا اورېده، خوند یې ترې واخیست، په زوره یې کړه. خندا یې په ونو کې را وګرځېده.

غرمې ته د انځرګل له کوره هم ډکه کاسه ښوروا راغله. اوږد دسترخوان هوار شو. رحمدل د خپلو وړو لوښو لاسونه پر لښتي ور پربمانځل. لوښي یې دواړو خواوو ته کېنولې. د نجونو سترګې ځلېدلې. ټولو رحمدل ته په مینه کتل. له ډکو کاسو ګولې پورته شوې.

رحمدل په ډکه خوله وویل:

خوندوره ښوروا ده. ګوتې ورسره خوړل کېږي.

تر څنګ یې نیازۍ ته وکتل، د نیازۍ په غټو سترګو کې ځلا پرته وه. رحمدل د غوښې کاسه ور ببرته کړه، پر پاستې یې څو مساوي برخې کېښودلې. کوکوګلې ته یې وویل:

-مخ واړوه!

ښځې په حیرانۍ ورته کتل.

رحمدل خبره تکرار کړه.

-ښځې مخ واړاوه.

رحمدل د غوښې پر یوه برخه ګوته کېښودله:

-دا یې د چا؟

-د زرمینې.

انځرګل هماغه برخه وړې نجلۍ ته ور نږدې کړه. دویمه، دربیمه او څلورمه برخه هم همداسې تقسیم شوې. رحمدل پر بله برخه ګوته کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دا بې د چا؟

-ستا.

رحمدل تندی تریو کړ:

-دا خو صاف هډوکي دي.

ټولو ور وکتل. رحمدل غوښې ته وچې سترګې نیولې وې.

له هرې خوا د غوښې جوړې ګولې ورته را مخکې شوې. نیازیـ هم په ټیټ سر وړه ګوله ورته نیولې وه. رحمدل په خندا کې وویل:

-په خدای که بې ځکه هم وکم، دا د تاسې حق دی.

سایرې د پلار خېټه وګروله، رحمدل وخندل. وړې لور بې ګوله په خوله کې ور کېښوده. رحمدل د نیازی پر ګوتو ور پربووت، په غاښونو کې بې د ځوانې ښځې له لاسه وړه ګوله ور پورته کړه. د کوکوګلې تندی تریو شو. رحمدل د کوکوګلې ټوله برخه غوښه په پاستې کې ونغاړله. منډې ته بې ځان جوړ کړ، خو واړه او غټ لاسونه ور ولوېدل. رحمدل خندل، غیرت، باتور او نجونو د خپلې مور برخه غوښه ور نه وړله. باغ ګډې خندا نیولی و.

ماسپښین جومات ته لاړ، له لمانځه وروسته بې غاړه صافه کړه، کلیوالو ته بې وویل چې د نجونو د مکتب جوړول ضروري دي.

په دېرشو کسانو کې بې لسو مخالفت وکړ، لسو بې خبره تایید کړه، لس نور بې فکر کولو ته وهڅول.

له لمانځه وروسته د خپلې واده شوې لور کور ته ورغی. و بې ژړل، له لور بې بخښنه وغوښته چې معتاد ته بې ورکړه. بیا بې له زوم سره خبرې وکړې، د معتادینو په شفاخانه کې بسترېدا ته بې قانع کړ. و بې ویل چې د تداوي ټول مصارف بې دی په غاړه اخلي.

له هغه ځایه بېرته کور ته راغی. غیرت ته بې وویل چې حاجي شمشېر خان او نور ملګري جومې ته را وغواړي. زوی بې په حیرانی ورته وویل چې مېلمستیا خو تېره شوه. خو رحمدل ور یاده کړه چې له دې وروسته به ټولې مېلمستاوې ساده وي. دی غواړي چې له خپلو ملګرو سره وغږېږي، پوه بې کړي چې نور دې دا وطن نه ورانوي، ځنګلونه دې نه وهي، کوکنار دې نه کري، غلا دې نه کوي... که بې ومنله ښه، که نه له داسې خلکو سره ملګرتیا، نه ملګرتیا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماخستن ډوډۍ بيا ټولو په ګډه وخوړه. تر خبرو خندا ډېره وه. وروسته نجونو خپلې نوې جامې، ټيکري او څپلۍ راواخيستل. هر څه بې خوښ وو، په لومړي ځل بې نظريه منل شوې وه. ارزښت ورکړل شوی و. د انسان په سترګه ورته کتل شوي وو. بيا د مکتب په باره کې سره غږېدلې. سترګو بې ځلا کوله، ځانونه بې د مکتب په سپين ټيکري او تورو جامو کې ليدل.

رحمدل راډيو ته لاس ور وغځاوه. د جنګ، وژنو او د وطن د وراني خبرو بې سترګې لندې کړې. ماخستن بې په کور کې جاينماز هوار کړ، د دعا په وخت کې بې د زړه له اخلاصه وويل:

–يا خدايه! ما وبخښې، زما مور او پلار وبخښې، ټول مسلمانان وبخښې. يا خدايه په داد دې راضي يم. نجونې او هلکان ټول راباندې ګران دي، قربان دې شم، نور به نو څه درنه غواړم! د ګل غوندې په ښکلو لوڼو دې نازولی يم.

يو دم بې وژړل، و بې ويل:

–ښځې او نجونې مې ډېرې وځورولې. قول دی، نور به غم را نه و نه وينې. جامو، خوړو، درس، صحت...ته به بې پام کوم...يا خدايه! انځرګل مې هم تن او وجود دی، که خوار وي، زه به ورسره خوار يم، که بې‌عزته وي، زما نوم به ورسره يادېږي... يا ربه! ته خو لا ډېر عزت ورکړې.

يا خدايه! ښکلی وطن دې راکړی، پورته به واوره وخوري، له نيم ساعت پياده مزل وروسته به د غنمو لو ووينې. ښکلې هوا، صافې اوبه، شين آسمان، ښايسته منظرې... خو موږ بې په قدر نه پوهېدو، وران مو کړ، ژمنه ده! خپل وطن مور ګڼم. په ابادۍ کې بې برخه اخلم... و مې بخښه، اول به د نجونو سوځېدلی مکتب جوړوم.

د نيازۍ کوټې ته ورغی، لومړی بې غاښونه پرېمانځل. بيا له نيازۍ لرې پرېووت.

يو دم غريو واخيست، له ښځې بې بخښنه وغوښته. و بې ويل چې تل بې په سپکو نومونو ياده کړې ده.

و بې ژړل، په ژړا کې بې وويل:

–اه رحمدله! ټکی رحم نه لرې، لور مې ناروغې مور ته نه ور پرېښودله. نيازۍ! سهار به دې پخپله په خپل موټر کې پلارګنۍ ته ورولم.

نيازۍ ورو په کمپله کې ور پټه شوه.

پيشو غلې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپړلي وويل:

–پیشو. چټیاټ دې خلاص شول. په خیالي کیسو دې سربداله کړم.

پیشو وويل:

–چرګې او هیلی د یوې ورځې فکر را نه غوښت. ورته و مې وايه.

سپړلي وويل:

–له رحمدل دوی د دومره انسانیت تمه مه لره!

پیشو وويل:

–خو انسانیت اسانه دی، و دې لیدل! له رحمدله مې په خیال کې انسان جوړ کړ، رحمدل په یوه ورځ کې هم ځان او هم ټوله کورنۍ خوشاله کولای شي. نه زحمت غواړي او نه هم مصرف. مازې دې لږ ځان بدل کړي. خبرې دې نرمې کړي، مینه دې ورکړي، د نورو حقوق دې وپېژني. په وطن دې زړه وخوږوي، خپل دې یې وګڼي... بس! همدومره!

یو دم د نیازۍ کوکې پورته شوې.

هیلۍ په وارخطایي وويل:

–څه خبره ده؟

پیشو وويل:

–رحمدل به بیا ښځه تر سوکانو لاندې کړې وي. په مرداره خوله مچکه ترې غواړي.

سپړلي وويل:

ـ نه مې درته ویل چې له رحمدل دوی د انسانیت تمه مه لره! دا خلک خدای که سم کې. پېړۍ، پېړۍ یې همداسې ژوند کړی.هیڅ تغیر نه مني.

پیشو بام ته وخته. پر دېوال کېناسته. سپوږمۍ یې تر تېرو غوږونو یو ګز پورته ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو د لوڅو غرونو سپېرو څوکو ته وکتل، لاندې راغله، د غره په لمنو کې خړ پړ، شکېدلي کورونه پراته وو. کنډ و کپر پاخه سړک ته یې وکتل، لوی پل پر ملا مات و. د برق پایې ړنګې وې، سوځېدلی مکتب تک تور ښکارېده. هدیره تر کلي غټه وه، د وهل شویو ونو زاړه مونډان سپېره وو...

د پیشو سترګې ډکې شوې. سړه ساه یې وایسته. و یې ویل:

–اخ! وطنه! په تا کې میلیونونه رحمدل دوی اوسي. کاشکې یې خپل ګڼلې، کاشکې دې په قدر پوهېدای، کاشکې یې ستا د درلودلو لیاقت درلودای. کاشکې، کاشکې، کاشکې...

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library